

ÉLETTÜNK

XVIII. évf. 9. szám (18. Jahrg. Nr. 9)

Az európai magyar katolikusok lapja

1986 szeptember

FEJÖS OTTÓ:

VENI SANCTE

„Jöjj, Szentlélek Úristen...” — imádkoztuk és énekeltük az iskolaév kezdetén, amikor még nem a szocialista rend uralkodott Magyarországon. Ezután száműzték az Úristent, a lelket és a szentet is, nem csupán az órák kezdetéről, hanem az ifjúság életéből is. Magyarországon a templomokon kívül csupán az egyházi iskolákban maradt meg a Szentlélek segítségül-hívásának lehetősége. A különböző országokba szétosztott emberek és szülők számára a lelkesítések keretén belül nyílik lehetőség a Lélek kiesésére. Nem felejtjük ki sem a Magyar Gimnáziumot, sem a cserkészcsoportokat, amelyek továbbra is — az emberi feladatok, tervek mellett — a megvilágosító Lélek segítségét kéri.

Mi van emögött a „szokás” — vagy ha úgy tetszik — hagyomány mögött? Pusztán egy liturgia-forma, amelyet egykor emberek megszóltak és megszerettek? Egy ünnepi aktus, amelyet azért hoztak létre, hogy ünnepélyesebb legyen a tanév kezdete? Németországban szokás, — legalábbis vidékenként és főleg az alsóbb osztályokban —, hogy a gyerekek az iskolába menés első napján süveg alakú, díszes cukroszacskót kapnak, természetesen édességgel töltve. Ez is egy szokásforma és „édes” hagyománnyá válhat évtizedek folyamán. Valószínűleg a gyerekek jobban értékelik, mint a Szentlélekhez küldött imát, amelyből keveset értenek.

Minden vallásos szokás, liturgia — az az közös vallásos tevékenység — üres forma marad, ha nem töltjük meg tartalommal. Hasonlít az üres tányérhoz.

Élettapasztalatunk mutatja, az ember nem képes mindent megoldani saját erejéből. Esetenként segítségre van szüksége. Ezt kérjük a Szentlélek Úristentől.

Kérjük a Bölcsesség Lelkét: óvjon meg bennünket a könnyelműségtől, helytelen döntésektől, felületességtől és oktalanságtól. Kérjük az Értelem Lelkét, hitünket világosítsa meg belülről jövő — vagy befelé, lelkünk felé irányuló — kegyelemmel.

Mindnyájunkkal előfordult már, hogy egy-egy hitbeli dolgot üres váznak tartottunk, illetve érzékeltünk, amíg fel nem gyulladt lelkünkben és természetesen értelmünkben — az összefogó megértés fénye.

E fény gyakorta a kinyilatkoztatás vilámként hat, amelynek világánál a hosszú ideig értelmi sötétségként érzékelt homályt pillanat alatt felváltja a megértés. Íme az Értelem Lelkének megvilágosítása.

Kérjük az Erősség Lelkét is. Nem elégséges szép terveket szőni, elméleteket felállítani. A szükségeset és a fontosat végre kell hajtani, ami hónapok vagy évek hosszú során komoly erőfeszítést igényel. A jó mellett kitarítani nehéz. Az Erősség Lelkének adományával sikerülhet, ha az emberi akarat elégtelen.

Különösen vonatkozik ez egyházi és magyarsági munkánkra. Mennyire hiányzik e területeken az Erősség Lelke!

Ha a Szentléleknek csupán e három ajándékáért esdünk, bölcs értelemmel és erős lélekkel, feltáruznak előttünk új feladatkörök a felelősség súlyával együtt. Megjelenik a horizonton gyermekeink arca, akik egy laza, újpogány világban a vallással alig tudnak mit kezdeni. Bölcsességgel kell bevezetni őket a vallásba, elvezetni Istenhez. Értelmüket a Lélek útmutatása alapján világosíthatjuk fel. Erős lélekkel — imádságba és áldozathozatalba ágyazva — kell lelki fejlődésüket irányítani és türelemmel kívánni a lelki gyümölcsök érlelődését.

A MAGYAR GIMNÁZIUMBAN IS INDUL AZ ÚJ MUNKAÉV

Látunk embereket, akik — bármilyen korban — nem tudnak mit kezdeni sem a Szentlélekkel, sem adományaival.

Már erről a két — létfonosságú — területről is láthatjuk, mennyi a tennivalónk s mennyi szükség van a Szentlélek ajándékára.

A fent vázolt elmondottakkal egyenlő fontosságú ráébredni arra: hogy mi egyben a „Nemzet iskolájába” is járunk.

A nemzet ott válik láthatóvá, ahol „két-három magyar fej összehajol”. Minden magyar fő a nemzet atomja. Az összehajló fejek képezik a molekulát. Ezek alkotják az anyagot, azaz egy-egy város közösségét. Az anyag a nemzetet. Rettenthetetlenül négyzetre emelt jó akaratunk hozza létre nehezen nyíló virágait. A katolikus missziókban, lelkesítésekben, a kulturális munkában, de egymás becsülésében is. Egyszerűen mindenütt!

Óriási a horizont!

A mi feladatunk a Szentlélek működéséhez megteremteni az előfeltételeket. Bölcsességgel kell mérnünk a lehetőségeket, értelemmel, szakszerűen meg-

FRANK MIKLÓS:

A lelki vakság és gyógyító terápiája

A mai ember számára az önközlés, a környezetével való kommunikáció egyre problematikusabbá vált. Ez annál meglepőbb, mert még soha annyi szó nem esett kommunikációról, mint ma: a tömegtájékoztató eszközök fejlődése fantasztikus méreteket öltött.

Az iparosodott társadalmakban gyakorlatilag minden háztartásban van televízió, rádió, telefon, sajtótermék. Még olyan országban is, mint Brazília, ahol a szegénység ijesztő. A nyomortelepek, az úgynevezett favelák jól-rosszul összetakolt kunyhóinak a tetején is látam tévé-antennát. Ma már nem jelent

fontosságát, mint az ipar és a kereskedelem, így a tömegtájékoztatóból nem egyszer tömegbefolyásolás, sőt tömegmanipuláció lesz. Persze itt is kettőn áll a vásár: nem elég valamit közölni. A közlésnek el is kell jutni a címzethez. De mi van akkor, ha az, akinek a közlést szánták, nem akarja, vagy nem tudja azt befogadni, akár mert nincs birtokában a szükséges technikai berendezésnek, akár mert nem működnek azok a testi szervek, melyek segítségével a külvilággal kapcsolatban van, főleg a látás, a hallás, a tapintás? Ebben az esetben a kommunikáció megszakad, vagy legalábbis akadályokba ütközik. Az ilyen embert mindenki sajnálja: sok mindentől lemarad, nem tud bekapcsolódni az élet normális folyásába, még jobban ki van téve a magányosságnak, az izoláltság veszélyének. Fokozott mértékben kiszolgáltatottnak érzi magát, rá van utalva környezete segítőkészségére. Ezen nem sokat változtat, hogy a természet valahogy kompenzálja az egyik vagy másik érzékszerv hiányát: a vak jobban hall, a hallási zavarokban szenvedő érzékenyebben reagál a fényre és mindkettőjüknél a többi érzékszerv szerepe fokozódik. Az illető befelé él, gyakran a lelki és szellemi élet oly gazdaggá válik, mint teljesen ép szervekkel rendelkező embereknél is ritkán. Beethoven süket korában komponálta legnagyobb műveit, művészek, tudósok akadnak a vakok között. De nem szabad szem elől téveszteni, hogy az ilyeneknek minden eredményt erejük és céltudatos törekvésük sokszorosával kell kiküzdeniök.

Jézus korában egy süketnémának, egy vaknak a helyzete még sokkal nehezebb volt, mint ma, amikor intézmények foglalkoznak kiképzésükkel, amikor különféle technikai eszközök állnak rendelkezésükre, hogy a külvilággal való kommunikációs lehetőségeket növeljék, amikor az állami törvénykezés tekintettel van rájuk és többé-kevésbé gondoskodik róluk. Egy vaknak kétezer évvel ezelőtt a zsidó társadalomban nem volt más választása, mint a koldulás. Ehhez járult, hogy a vakságot rendszerint Isten büntetésének tekintették, akár a maga, akár a szülők bűnei miatt, mint ezt az evangéliumban olvashatjuk. Ennélfogva a vak a társadalom kitaszítottjai közé tartozott. Jézus — az evangélium szerint — meggyógyít egy vakon születettet; ez alkalommal teljesen meglepő módon. Nem egyszerűen gyógyító paranccsal, ahogy szokta: „Akarom, láss!” — hanem egyfajta primitív terápiával. A föld porát keveri nyálával, s ezzel keni be a vak szemhéját. Ezt kell lemosnia a Siloe tavában. A meglepő gyógyulás tápot ad a Jézus elleni támadásoknak a farizeusok részéről. A vakon születettnek és szü-

(Folytatás a 2. oldalon)

Jöjj el Szentlélek Úristen!

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

A római szinódus zárószavának teológiai kiértékelése

VII.

Utolsó cikkünkben a szinódusnak az egyház egységére és benső sokféleségére vonatkozó állásfoglalását vázoltuk. Csak röviden ismertetjük most a szinódusnak a részletkérdéseket érintő irányvonalait. Főképpen három dologra összpontosul a szinódus figyelme: a keleti katolikus egyházakra, az ökumenikus közösségre és a kollégialis együttműködésre az egyházban.

A SZENTSZÉKKEL EGYESÜLT KELETI EGYHÁZAK

A szinódus kifejezi a keleti egyházak sajátos intézményei, liturgiája, egyházi hagyományai és keresztény fegyelmi rendje iránti nagybecsülését. Utal a Zsinatnak a keleti katolikus egyházakról szóló határozatára: „Ezekben a tiszteletreméltó ősi értékekben ugyanis az a hagyomány táruul fel, amely az apostoloktól az egyházatyákon keresztül jutott el hozzánk, és az egyetemes egyház Istentől kinyilatkoztatott, osztatlan örökségének része. Ez a szent és ökumenikus zsinat szívében viseli tehát a keleti egyházaknak, az említett hagyományok élő tanúinak ügyét. Kívánja, hogy viruljanak, és új apostoli erővel teljesítsék a reájuk bízott feladatot“ (1). Mint-hogy a szentszék 1983. jan. 25-én kiadott új törvénykönyve, a Codex Juris Canonici nem vonatkozik a keleti egyházakra, a szinódus kifejezi azt az óhajt, hogy a keleti egyházak törvénykönyve is minél hamarabb készüljön el. Bármilyen is volt azoknak a panaszoknak az alapja, hogy a római kúria a keleti egyházak képviselőit kissé háttérbe szorította, a Zsinat és a szinódus kifejezett akarata az, hogy ezek az ősi egyházak az egyetemes egyház kebelében a nekik kijáró tekintélynek örvendjenek.

AZ ÖKUMENIKUS EGYSÉG

Csak egészen röviden tér ki a szinódus zárójelentése az ökumenizmus problémájára, hisz nem is ez volt e rendkívüli püspöki összejevetel témája. A szinódus a Zsinat tanítását emlékeztetünkbe hívja és örömmel megállapítja, hogy a katolikus egyház az utóbbi 20 év alatt nagy erőfeszítéseket tett, hogy az ökumenizmus ügyét előbbre vigye. Az egyház lelkébe kitörülhetetlenül véssődött be az egységért való felelősségtudat. Másrészt azonban a szinódus épp a Zsinat értelmében megkülönbözteti a részleges és teljes egységet. A többi keresztény egyházzal már megvan a részleges, tehát tökéletlen egység: Istent imádják, Jézusban az emberiség megváltóját tisztelik, vannak szentségeik, a Szentírásban Isten szavát látják, stb. De nincs meg a teljes egység; gondoljunk csak Krisztus istenségére, a megváltásra, az eucharisziára, a szentek tiszteltetére, a pápa primátusára vonatkozó felfogásaikra. De a szinódus atyái szívből kívánják, hogy ez a részleges egység — ezt neveztük előző cikkünkben

ZARÁNDOKLAT EINSIEDELNBE

A magyar szabadságharc kitörésének 30. évfordulója alkalmából a „Kirche in Not — Ostpriesterhilfe Schweiz“ zárándoklatot rendez Einsiedelnbe 1986. okt. 26-án. Az ünnepélyes nagymisén, 12.15 órakor van Straaten — az ismert „Speckpater“ — mond ünnepi beszédet, és P. Szőke János, SDB püspöki helynökkel koncelebrál a kolostor templomában. A szeretetteljes meghívásnak, ha tehetjük, tegyünk eleget! ■

részleges kvalitatív egységnek — teljesé válják Isten kegyelmével.

Fontos ez az utóbbi hozzászólás, mert ahogy a hitet senkinek sem adhatjuk meg, úgy a hit teljességét sem. Az ökumenizmus útját a dialógus segítségével kell egyengetnünk. A szinódus szerint a dialógusnak két kelleke van: legyen lelki, azaz Isten kegyelmétől indított és irányított párbeszéd, és legyen teológus dialógus. Az első szempontból a legfontosabb a kölcsönös ima. A másik szempont megkívánja, hogy a dialógus az igazság megtalálására irányuljon. A vallás nem érzelm dolga elsősorban, hanem az Istentől kinyilatkoztatott igazságon épül fel. A teljes egység tehát csak akkor lesz meg, ha az egyházak ugyanazt az igazságot fogadják el. A katolikusok feladata tehát hitük igazságait az egyházhoz való hűség és a keresztény szeretet szellemében másvallású testvéreiknek bemutatni. A katolikus egyház továbbra is a krisztusi igazságok teljességének a birtokában tudja magát és ezért keresztény optimizmussal vállalja, hogy elvált testvéreinket azáltal nyerheti meg leginkább, ha félrebeszélés, elködösítés, elhallgatás és tettetés nélkül vallja azt, amit igaznak tart (vö. az Ökumenizmusról szóló zsinati határozatot (3)).

EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS KÖZÖS FELELŐSSÉGTUDAT AZ EGYHÁZBAN

Mint-hogy az egyház igazi életközösség, kell hogy tagjai minden síkon felelősségük tudatában együttműködjenek. A szinódus a következőket sorolja fel: a püspökök együttműködését a papokkal, diakonusokkal, szerzetesekkel, és a laikus hívekkel. Örömmel állapítja meg, hogy a papság és a laikusok közti együttműködésnek a zsinat óta új stílusa fejlődött ki. Hangsúlyozza, hogy a nőknek fokozottabb módot kell nyújtani, hogy az egyházban saját adottságaiknak megfelelő szerepet kapjanak, és a pasztoráció különböző feladataiban részt vegyenek. De jellemző, hogy nem marasztalja el őket, sőt az egyházi közösség kifejezését látja bennünk, a mélyebb közösség eszközeinek tartja őket és ennyiben nagy jövőt jósol nekik. A feltétel magától értetődően az, hogy valóban életközösségben legyenek az egyházzal és nem vele szemben, mintegy független vagy paralel egyházat akarjanak alkotni.

A szinódus külön tárgyalja a püspökök kollégialitását. Tudjuk, hogy az I. Vatikáni Zsinat a pápa primátusát határozta meg, a II. Vatikáni Zsinat a püspöki kollégialitást juttatta érvényre. A szinódus zárójelentése megjegyzi, hogy a kollégialitás jogi szabályozásánál fontosabb a kollégialitás lelkiülete, mely több dologra is terjed ki, mint a jogi szabály. A kollégialis állásfoglalás több fokozatban nyilatkozik meg: a legtökéletesebben az egyetemes zsinaton, részlegesen a püspöki szinóduson, a püspökök helyi konferenciáikon, a római kúria intézkedéseiben, a püspököknek a pápánál tett látogatásaiban, stb. De nem szabad a pápát a püspökök kollégiumától úgy megkülönböztetni, mintha rajta kívül állna. A pápa mint a kollégium feje szükségképpen hozzátartozik a püspöki kollégiumhoz. Viszont vannak bizonyos cselekmények, melyek egyedül a pápához és nem a kollégiumhoz tartoznak. A szinódus e pontban is egészen a Zsinat tanításához

igazodik (vö. Dogmatikai Konstitúció az Egyházzal, Előzetes megjegyzések, 3).

JAVASLAT

A szinódus javasolja, hogy a püspöki konferenciák teológiai státusát, doktrinális tekintélyét mélyebben és szabatosabban meghatározzák. Ez a kívánság érthető. A kollégialitás hangsúlyozása ugyanis bizonyos decentralizációt vont maga után. Azelőtt a püspökök néha úgy érezték, hogy a kulturális intézmények úgy kezelik őket, mintha a kúria akaratának csak végrehajtói lennének. Viszont a püspökök még nem szoktak hozzá megnövekedett hatalmuknak nagyobb felelősséggel járó kezeléséhez. Ki vannak téve annak a veszélynek, hogy bizonyos helyi teológusok befolyása alatt állva, szem elől téveszték, hogy nekik az egyetemes egyház hitét kell képviselniük. Másrészt túlságosan centralizálják saját országukban a püspöki tekintélyt, úgyhogy az egyes egyházmegyei püspökök nehezen tudják vállalni a felelősséget saját egyházmegyéjükért. Ezért a szinódus leszögezi, hogy a püspöki konferenciáknak tiszteletben kell tartaniuk az egyes püspököknek az egyetemes és saját helyi egyházuk iránti elidegeníthetetlen felelősségét. De bármennyire is írják majd körül a püspöki konferencia illetőségét, alighanem bizonyos időbe telik, míg a kúria is, az egyházmegyei püspökei is elsajátítják az egyháznak újabb, kollégialisabb stílusát!

A lelki vakság...

(Folytatás az első oldalról)

leinek kihallgatását drámai realizmussal írja le János evangéliuma. Az olvasót elragadják és mosolygásra indítják ennek a természetes, egyszerű fiatalembernek öntudatos és bizonyos ironiától sem mentes válaszai. A leírásban a látás visszaadása szinte háttérbe szorul az esemény körül támadt hivatalos hűhó, értelmetlen vita mögött, melynek végső fokán az volt a célja, hogy Jézus ellen eljárást lehessen indítani. A később Jeruzsálemben megrendezett kirakatpernek ez az előjátéka.

De mi volt Jézus szándéka ezzel a gyógyítással? Elsősorban természetesen az, ami minden gyógyításnál: a felemelés, a segítség, a könnyűület a szenvedő ember irányában. Jézus azonban sohase gyógyítja csak a beteg testet, hanem a beteg embert. Az embert, akinek végső, igazi betegsége a bűn. Jézus szemében ilyen értelemben minden ember beteg, gyógyulásra szorul: az első ember tette beteggé az egész emberiséget azzal, hogy eltávolodott Istentől. Az Isten szeretetéből való kiesés az ember halálos betegsége. Ahogy vitamin-hiányt csak vitaminnal lehet gyógyítani, úgy a szeretet-hiánynak is csak egy orvosága van: a szeretet. Jézus minden csodája, minden gyógyítása szeretetközvetítés és előjele annak a nagy szeretetáldozatnak, mellyel a keresztben az emberiség számára újra megnyitja Isten szeretetének kiapadhatatlan forrását. Így kapcsolódik be a vakon született meggyógyítása is a Megváltás gyógyító terápiájába.

De a vakon született meggyógyításának van még egy másik kézenfekvő jelképes értelme is. Az ember minden bajának a lelki, szellemi vakság a gyökere. Az első embert elvakította a Sá-

Felvétel az Innsbrucki Magyar Intézetbe

Intézetünk, mely mint diákolthon Mindszény Kollégium néven is ismert, felvesz az 1986–87-es tanévre érettségizett magyar fiúkat, kik egyetemi tanulmányaikat az itteni tudományegyetem valamelyik fakultásán akarják elkezdni vagy folytatni. Jelentkezési határidő október 10.

Diákolthonunk egy szép nagy villa, nagy kerttel, a város villanegyedében. Innen az egyetem autóbusszal vagy kerékpáron 15 perc alatt elérhető. 28 év óta áll fenn. Jelenleg havonta 1100 Schillinget (+ 10 % MWS-t. adót) kell fizetni, minden hónap elején, előre. Ezért jár lakás egy- vagy kétágyas szobában, fűtéssel és világítással, meg fehérneműmosatással, hideg és meleg folyóvízzel.

Az Innsbrucki Tudományegyetemnek 7 fakultása van. Így lehetséges itt teológiára, filozófiára, jogtudományra, közgazdaságra, szociológiára, természettudományi tantárgyakra, orvostudományra, magas- és mélyépítészetre beiratkozni. A német nyelv ismerete előfeltétel, de ennek hiánya itt az egyetemen is pótolható két szemeszter lehallgatásával és vizsgázással. Az orvosi karra csak osztrák állampolgárokat vesznek fel, de ha még akad üres hely, ún. „Konventionsflüchtlinget“ is Ausztriából. Az ilyen menekült egyetemista teljes tandíjmentességet is kaphat. A „Vorlesungsverzeichnis“ szeptember elején jelenik meg.

Jelentkezni a kollégiumba levélben lehet, melyhez mellékelni kell az érettségi bizonyítvány fotokópiáját és az illetékes lelkész ajánlólevelét, a következő címen:

Msgr. dr. Gróh Béla igazgató, A-6020 Innsbruck, R.-Wagnerstr. 3.

tán a tudás és az élet ígéretével. De Istenen kívül nincs tudás, hanem csak tudálékosság, nincs élet csak vegetálás. A Sátánnak sikerült elhítenie az emberrel, hogy Isten irigyli tőle a tudást és életet. És jóllehet a keserű tapasztalat megtanította arra, hogy becsapták, ki semmizték, hogy mindenét, ami szép és jó és értékes volt, elvesztette, az emberi történelem nem egyéb, mint újra meg újra ismétlődő „bedőlés“ a Sátán ócska és olcsó trükkjének. A „hazugság atyja“, ahogy Jézus nevezi, még soha sem tartotta be ígéretét. Az ember lelkileg megvakult és csak Krisztus képes vakságától megszabadítani. A legnagyobb baj azonban az, hogy az ember sokszor nem is veszi tudomásul, hogy vak és ezért vakságától nem is akar szabadulni. Egy francia írónál olvastam a következő mondatot: „Igazán vak az, aki nem a k a r látni“. Ezzel a vaksággal szemben Jézus is tehetetlen, ő csak azt tudja meggyógyítani, aki meg akar gyógyulni.

Ez kell legyen legesleges első lépésünk: elismerni, felismerni, hogy lelkileg vakok vagyunk. Amit a valóságnak tartunk csak lidércfény; — és azért vagyunk olyan szerencsétlenek, mert nem az igazi fény után törekszünk, az után aki maga a fény, a VILÁG VILÁGOSÁGA, Jézus Krisztus. Uram, add, hogy lássak! — ez legyen az imánk. Lássam, Uram a Te igazságodat, a Te világosságodat, a Te országodat. A vakságom megfoszt a lelki látástól, az igazi élettől, attól, amelynek vége nem a kiégés, a keserű kiábrándulás, hanem a beletorkollás abba a múlhatatlan Fénybe, mely János evangéliuma szerint a sötétségben világoskodik, és azért jött, hogy megvilágítson minden embert. Tehát engem is. ■

IN MEMORIAM

LÉKAI BÍBOROS HALÁLÁRA

1986. június 30-án 76 éves korában meghalt szívinfarktus következtében dr. Lékai László bíboros, Magyarország prímása, esztergomi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke. Halála súlyos veszteség a magyar katolikus egyház számára.

Lékai László 1910. március 12-én született Zalalövön egy kisiparos családból. Gimnáziumi tanulmányait a nagykanizsai és a veszprémi piaristáknál végezte, egyetemi tanulmányokat pedig a Collegium Germanicum et Hungaricum növendékeként Rómában folytatott. Itt szentelték pappá 1934-ben és itt szerezte meg a teológiai doktori címet is. Hazatérve előbb káplánkodott, majd tanulmányi felügyelő, később teológiai tanár lett a Hittudományi Főiskolán Veszprémben. Hét évig dogmatikát tanított, közben különféle egyházmegyei központi szolgálatot is ellátott. 1944-től 1948-ig mint Mindszenty József és Bánáss László püspökök titkára működött. Mindszentyvel a nyilas sopronkőhidai fogházat is megjárta, 1948-ban balatonlellei, 1959-ben zalaszentiváni, 1969-ben badacsonytomaji piébános lett. Badalik püspök 1956-ban behozta őt Veszprémbe irodaigazgatónak, de a lezajlott forradalmi események után a hatóságok a városból kitiltották. 1972-ben sikerült VI. Pál pápának Lékait címzetes püspökké és veszprémi apostoli kormányzóvá kineveznie. Ezt a helyet a pápa kivánságára 1974-ben az esztergomi apostoli kormányzó tisztséggel cserélte fel. Ebben a minőségben érte őt 1976. február 10-én kinevezése az esztergomi érseki székre, amit elődjének, Mindszenty bíborosnak hivatali felmentése előzött meg. Kinevezése után három hónappal VI. Pál pápa bíborossá is kreálta.

Ha Lékai László életművét, különösképpen pedig prímási működését egy mondatba akarjuk sűríteni, akkor azt kell mondanunk, hogy ő nem egyházpolitikus, hanem lelkipásztor volt.

Politikával nem szívesen foglalkozott, nem mintha nem értett volna hozzá. De hosszú tapasztalata azt tanította, hogy jobb, ha az egyház kivonja magát belőle. Ennek ellenére ő vezette be a magyar egyházpolitikába az ún. kis lépések politikájának fogalmát, amit képes volt idegenek előtt órák hosszat is elmagyarázni. Rájött, hogy Magyarországon ma az adott körülmények között nem lehet „a mindent vagy semmit” elve alapján az egyház számára valamit kicsikarni. Ő megelégedett az első kis lépéssel is, ha ezt a többiek követték. Kompromisszumokra hajló alkata természetesen többször ellentmondást váltott ki még a püspökök és papok részéről is, de ő meg volt róla győződve, hogy az idő neki ad majd igazat.

Amikor prímási hivatalát átvette, címerébe ezt a jelmondatot választotta: „succisa virescit” — a megnyesett fa — a magyar egyház megnyirbált fája — ki- zöldül. S címerében ezt a lilomos fát, Pannonia fáját egy fazékba állította, utalásul apjára, aki fazekasmester volt. S megállapíthatjuk, hogy Lékai László tíz éves prímási működése alatt a magyar egyháznak új lendületet adott, az egyházi életet felvirágoztatta. Tőle az egész magyar lelkipásztorkodás új impulzust kapott. A teológia megújításának érdekében neves külföldi teológiai tanárok bekapcsolásával nyári teológiai kurzusokat szervezett a budapesti Hittudományi Akadémián a laikusok mozgósításának érdekében Levelező Tagozatot létesített,

amely évente több mint 300 hallgatót vezet be a hitrendszer magasabb ismereteibe. Leányfalun pedig Lelkigyakorlatos Házat építtet, ami egyik büszkesége volt és minden külföldi vendégének megmutatta. Egyházmegyéjének ministránsait évente összegyűjtötte, a fiatalok nagymarosi évi találkozóját, amely neki különben gondot is okozott, felkarolta és az egyház medrébe terelte. Saját gondolata volt, hogy Budapesten a híveknek, sőt az egyháztól elidegenült híveknek is külön lelki gondozást szervezzen. Így külön a jegyeseknek, fiatal házasságoknak, kismamáknak, nagyszülőknek, csökkent látóképességűeknek, a süket-némáknak, a mozgássérülteknek, az elváltaknak és az újra házasodottaknak. A prédikációkat itt mindig maga mondta.

Lékai László egész működése alatt nagy súlyt helyezett a nemzeti katolikus értékek megbecsülésére és kiemelésére. Minden szentbeszédét történelmi bevezetéssel kezdte. Szent Margit, boldog Özséb, Szent Adalbert tiszteletét felpezsdítette, a magyarok Nagyasszonyának római kápolnájának megalkotásával pedig — amely a modern magyar szakrális művészet egy gyöngyszeme — azt a célt tartotta szeme előtt, mint mondta, hogy a magyar egyház „saját értékei felmutatásával kapcsolódjék be a Világegyház nagy közösségébe”. A nemzeti értékek felmérése lebegett szeme előtt akkor is, amikor 1982-ben az esztergom főegyházmegyei, és 1984-ben az egész magyar egyház szervezetét felölelő Katolikus Almanachot, azaz kézikönyvet adta ki. Ehhez kapcsolódik még egy történelmi évkönyv is, amely a magyar katolikus egyház legutóbbi 40 évét kívánja vázlatosan bemutatni és amely már nyomdában van.

Lékai bíboros jelentős nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezett. Nemcsak azért, mer Höffner kölni és König bécsi bíborosok diáktársai voltak. Rengeteget utazott külföldön és mindenütt, még Amerikában is meglátogatta a magyarokat. Sok előkelő egyházi vendéget hívott meg Magyarországra. Ezeknek beszélt a magyar egyház helyzetéről, problémáiról, de szívesen megmutatta nekik azt is, ami még megmaradt az egyház kincseiből, palotájából és ami szép és vonzó ma Magyarországon.

Hazai és külföldi segítséggel nagyobb építkezésekbe, mint a pesti János Pápa Szeretetotthonba, vagy felújításokba is kezdett, így pl. az esztergomi és pesti bazilikák renoválásába, többször azonban, mint gyakran életében, az anyagiakat illetően nem bizonyult a realitásokról emberének.

Mi a tíz éves érsek-prímási működésének mérlege? Mit ért el Lékai László? Bizonyos, hogy több mindent nem sikerült megvalósítania. Nem sikerült a templomi és iskolai hitoktatás kérdését, a férfi és női szerzetesrendek problémáját tisztázni, egy egyházi statisztikát készíteni, a bázisközösségeket, főleg a Bulányi féléket az egyházba integrálni, az egyházi főiskolát végzett laikusokat egyházi szolgálatba állítani. Ezek megvalósítása is azonban nem rajta, hanem a hivatalos állami szerveken múltott. De sikerült neki okos és körültekintő vezetéssel, széleskörű nemzetközi kapcsolataival, nyelvismeretével és szaktudásával a magyar egyházat eddigi izoláltságából kivezetnie, belsőleg pedig felráznia. Kis lépéseinek politikája megteremthette első gyümölcsét. ■

Vasárnapi gondolatok

A 24. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (szeptember 14)

„Egy alkalommal vámosok és bűnösök jöttek Jézushoz”. (Lk. 15.) A megbélyegzés emberi tulajdonság, de a legrosszabbak közé tartozik. Embertelenség, ha valakit bűnössé bélyegeznek. És egyben alibi is saját „jószágunk” fitogtatására, — mintha nekünk nem lenne sem hibánk, sem bűnünk. Más bűnét kibeszélni, felnagyítani, gondolatban és tettekben elítélni, megbűntetni, sokkal érdekesebb, mint akár megbocsátani neki, akár saját hibáinkon javítani.

*

Jézus szavai szerint Isten angyalai örülnek a megtérő bűnösnek. Az embernek nem. A megtért elrontja kedvenc játékukat, a megbélyegzést.

*

Isten nem ítélte el a bűnösöket. Megtérésüket, Istenhezfordulásukat segítette elő. Meggyógyította őket. Az üdvösségre vezette a bocsánatra vágyókat. Ez az irgalom. Más szóval, ami belőlünk — általában — hiányzik.

*

Az élet vámosai a „mazsolaszedők”. Minden „kalácsból” ki akarják szedni a mazsolát. Az egyházért, Istenért, hazáért végzett kemény áldozatokat másra hagyják. Ők azok, akik az önfeláldozó kezek által összehordott filléreket kimarcolják a közösség „takarékpénztárából”, szorgos gyűjtőknek csupán csalódást hagyva hátra. Az sem vigasztal senkit — magukat sem —, hogy kevés marad a markukban. Elég ok számukra, hogy megszólják, akik jól tesznek és Krisztust tették életük példaképévé.

A 25. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (szeptember 21)

„Adj számot gazdálkodásodról!” (Lk. 16,2)

Mennyivel tartozom Istennek? Mennyivel tartozom más embernek? Talán nem is anyagiakkal. Talán egy mosollyal, megbocsátással, segítséggel, imádsággal, egy-egy jó szóval, türelemmel, meghallgatással — amikor nincs időm —, talán biztatással, egy figyelmeztetéssel, egy szál virággal, vagy mással.

*

Tartozásunkat könnyű elfeledni. Még könnyebb észre sem venni. Tartozásunk fejében mást megvádolni azonban könnyebb. Egyben a legkifizetőbb is, — mások előtt tisztának látszik a mellényünk.

*

Mivel tartozom családomnak, nemzetemnek, a befogadó országnak és városunk magyar közösségének? Lehetséges, hogy ezek a tételek nem szerepelnek elszámolásunkon...?

Pedig ezekkel a kötelességekkel is „gazdálkodnunk” kell. Késő lesz a számadás percében erre gondolni.

A 26. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (szeptember 28)

„A gazdag ember palotája kapujánál feküdt egy koldus”. (Lk. 16,20)

Ennek a gazdagnak csupán a pénztára volt gazdag, a szíve szegény. Az érmék csillogása akkor — ma a bankkontó váma mögött sorakozó kicsi nullák váma számok — hétpecsétes lakkal zárták le a szívét. Tulajdonképpen sajnálatra méltó. Vagy nem? — Hiszen gazdag!

*

Nem láttam még egyetlen gazdagot

sem, akinek kapujánál nem állt volna szegény. De láttam vakot, aki nem látta meg a kapujánál álldogáló szegényt.

*

Olyan szegénység is előfordul, amikor valaki nem ismerkedett meg bensőségesen egyházzal, avagy nemzetének értékei ismeretlenek számára. Isten nem pótol mindent. A lelkieken gazdagoknak kell kezet nyújtani feléjük.

A 27. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (október 5)

„Növeld bennünk a hitet”. (Lk. 17,5) Önmagában nem áll meg a hit. A szeretet a gyökere, táptalaja, mozgató ereje, színe, sava-borsa. Aki nem szeretetből hisz Istenben, csak önszeretetét jut el. Annak tárgya pedig egy autó, mosógép, utazás, vagy hasonló meggyás. Valószínűleg abban reménykedik, hogy a mosógép szerzi meg számára halála után az örök üdvösséget.

*

Jézus más utat mutat számunkra: a szív, vagy ha úgy tetszik, a lélek útját. A lélek Istenre hagyja, rendelkezésére bocsátja magát és csodálkozik. Azon, hogy Isten a hit kicsi magjából „terebélyes fát” növeszt. Nem csoda, hogy a hit csoda. Isten személyes ajándéka. Számodra is. Hagyd nőni!

— so —

Isten nem nyugodott bele abba, hogy az ember a halált választotta és választja ma is. Isten az embernek életet akar adni s ezért támadt fel Jézus Krisztus. Csak ha az ember a békét építi, ha megszűnik az erőszak, a vérontás, az ártatlanok meggyilkolása, áll az ember is az élet oldalán.

II. János Pál pápa

A KATOLIKUS SZEMLE ÚJ SZÁMA

Budavár visszavételének 300. évfordulója alkalmából a folyóiratban, a többi közt, két jelentős, eredeti szempontokat fölmutató, történelmi esszét találunk: Bogyay Tamás „A magyarság mint Nyugat védőbástyája” címmel a ’védőbástya-eszme’ történelmi folytonosságáról értekezik; Matuz József pedig eredeti török forrásokra támaszkodva arra a kérdésre válaszol: Hogyan látják a törökök Buda visszafoglalását? — A KALOT-mozgalom történetének egyik érdekes fejezetét: az egyházasfalusi Széchenyi Népfőiskola működését idézi meg Mézes Miklós szép visszaemlékezése. — Nagy érdeklődésre tarthat számot Domokos Pál Péter „A moldvai csángók eredete” c. dolgozata, amely egy nemrégiben megjelent román nyelvű könyv tudománytalan, hamis állításait igazítja helyre. — Tomek Vincéről, a piarista rend volt generálisáról emlékezik meg Szabó Ferenc „Egy bölcs magyar Rómában” címmel. — Az „Eszmé és művek” rovatban ugyancsak Szabó Ferenc emlékeztet a nemrégiben elhunyt Simone de Beauvoir pályájára és életművére. — Három könyvről olvashatunk a Szemlében recenziót, illetve bírálatot. Ezek: Gergely Jenő „A katolikus egyház Magyarországon 1944—1971” (András Imre tollából); Hegedűs András „Élet egy eszme árnyékában” (Morel Gyulától); és Hoppál Mihály „Ipolyi Arnold” c. könyve (Baranyai Mária bátor kritikája). E magvas, szakavatott könyvismertetések után egy túlnyomólag idézetekből összetákolt „nemtudommi” is idéltlenkedik (F. Gy. írása).

— sifj —

SCHERMANN RUDOLF:

Riport az örök életről

2.

Manapság a halál az útkereszteződéseken, autópályákon, levegőben és a tengeren ajánlja magát. — Németországban egy év alatt egymillió baleset történt. A halottak száma másfélszer, a sebesülteké tizenötször annyi, mint mondjuk a lengyel-német hadjárat idején. (10.600 halott, 30.000 sebesült.) E szám emelkedőben van. A halál konjunktuurája felfelé ívelő görbét mutat. Börtöncellákban is tetemesen halnak meg emberek. Sematikusan, mint K. József, miközben legtöbbször nem is tudják, miért halnak meg. Husz János pl. még pontosan tudta. A körülmények is változtak. Általában nem komoran halunk meg. Van, aki autójában beépített rádiója dzsesszközvetítése közben hal meg. Gyászdalát *Vico Torriani* jód-lizza, esetleg *Louis Armstrong*. Jobb esetben valamely operaénekes. K. Józsefet is gyanúsán énekeskülső férfiak vezették a vesztőhelyre. Meg vagyok győződve róla, hogy amennyiben akkoriban is léteztek volna már japán táskarádiók, valamelyikük útközben diszkrétan felkapcsolta volna azt, és Strausskeringőt szolgált K. Józsefnek. A táskarádió persze fekete tokja lett volna.

Nem felejtendő el, hogy a halál pillanatában valahol kinyílik egy bérház ablaka s valaki kibámul rajta. Prágában és Bécsben, s azt hiszem mindenütt tipikus ez a mozdulat. Ahogy a halál valamely füttyszavára, mondjuk fénykordulásra vagy pléhcsörömpölésre, de már a mentő szírényjára is kitarulnak az ablakok, s a szenzációvágy szinte foghatóan, literszám csordul az utcára a tett színhelyére. Néha részvétellel keverve. Vannak, akik állandó készültséget rendeztek be erre. Főleg korosabb hölgyek, akik az életet naphosszat az ablakból szemlélik. Miközben a maguk halálára várnak, titokban abban bíznak, hogy valami történik majd az ut-

cában. Hogy a halál megtisztelti őket érdekes vendégszereplésével.

Jellemző az is, hogy amerre K. Józsefet kísérik, csakúgy rendőrök statisztálnak, mint Dr. Zsivágó temetése mellett. A villamosúton elterült halott előtt senki nem húzza le kalapját, emberszűzlet támad, városi mentők azon vitatkoznak a vöröskereszt mentőivel, hogy kinek a hatáskörébe számít a hulla elszállítása, amelyet időközben csomagolópapírral letakartak. Rendőrök jönnek-mennek, méricskélnek. Krétával elemista figurákat rajzolnak a flaszterra, vázolván a halott sematikus helyzetét, s távol tartják a tömeget. Néha papok jönnek, s megkenik szentolajjal a halott érzéketlen homlokát. A tömeg kevés kivétellel legkevésbé hiszi, hogy ez használ. Körülállók nem győzik egymást kérdegetni, hogyan történt az egész, mert nem találják eléggé hátborzongatónak az eddig hallottakat. Csatlódottan és kissé elégedetlenül távoznak, ha kiderül, hogy az illető csupán szív-rohamot kapott, s halálának semmi köze a villamoshoz vagy autósárhányóhoz.

A halál demokratizálódásának további jele, hogy állandóan jelen van. Mint ha Isten mindenütt jelen valóságából lopott volna magának. Ha valamikor Augsburg környékén egymás fejét hástitották ketté felbőszült hadiak, attól még Regensburgban nem esett ki okvetlenül a pipa a német polgár szájából. Ha manapság Kubában rakétát szerelnek csinos kilövő bázisokra, a halál hideg lehellete csakúgy megcsapja a tokiói polgárt, mint a kaliforniai farmert.

Régebben csupán fantáziagyakorlat volt azon elmélkedni, hány ember hal meg percenként a világ minden táján. Mióta televíziónk van, mindezt látjuk is naponta. Filmen és képeslapokban köszönt ránk e tény. Ilyenformán mindennapos hivatlan vendégünk a halál.

A Pendely-együttes nagyszerű fellépése

OPEN AIR FESZTIVAL ARBONBAN (SVÁJC)

A helyszín erősen emlékeztet a Bala-tonra. A fesztivál augusztus 8-án pénteken kezdődött, így könnyen elképzelhető a vasárnapi szituáció... Reggel 7 óra, a város és a „Seepark” még csendes. Autórendszámok láthatók nemcsak egész Svájcban, hanem más európai országokból is. Amerre csak a szem ellát, a sátorok vegyes tarka-barkasága.

A nemzetközi esemény meghívott vendégszereplője a mi magyar „Pendely” együttesünk is, amely 1982-ben alakult a zürichi és müncheni magyar népitánc-csoport tagjaiból: Takách Gusztáv (St. Gallen), Bartha Sándor (Bern), Juhász András (München) és 1984-től Major Csaba (Nürnberg). A lelkes fiatalok napi munkájuk mellett a sokszáz kilométeres távolság ellenére is mindig találunk próbalehetőséget értékes munkásságukhoz: az eredeti ősrégi magyar népzene terjesztéséhez.

Az ősi és hiteles magyar népzene el-sorvadását néhány zenetudós szinte az utolsó pillanatban ismerte fel: 1896-tól Vikár Béla, 1905-től Kodály Zoltán és 1906-tól Bartók Béla foglalkozott intenzíven népzene-kutatással. Ezek eredményét a tanítványok hosszú sora rendezte meg ma is, emellett töméntelen további népdalt és táncot gyűjt.

Ehhez a mozgalomhoz zárkózott fel a Pendely-együttes is. Kutatnak, gyűjtene-

tanfolyamokat rendeznek, tanulnak. Terjesztik a jó magyar zenét hiteles előadásban és korabeli hangszereken Nyugat-Németországban, Svájcban, Ausztriában, Franciaországban is. Nemcsak koncerteken, hanem rádió- és lemezfelvételeken, többnyire nem csak magyar hallgatóság előtt. Ugyanúgy, mint az arboni Open Air Fesztiválon sokezer hallgató részvételével. Mit keres egy kis, új népi együttes egy ilyen, egészen más jellegű rendezvényen, ahol a rock- és popzene viszi a vezető szerepet hétpőrás világhírű együttesek előadásában? A magyar tehetség ide is beférközött és egyenrangú társként nagyszerűen megállta a helyét.

A svájci és nemzetközi közönséget már az első ütemek után magával ragadta a „Pendely”, a pezsgő ritmusokat sokan fej- és testmozgással kísérik. A siker egyértelmű jele a szünni nem akaró tapsorkán, füttykonzert, bravózás és vastaps. Az utolsó szám után a közönség nem engedi le tüzes legényeinket a színpadról. Mindez 1986-ban Svájcban. Ha ezt a népzene-kutatás nesztora: Vikár Béla, Kodály, Bartók és sok-sok munkatársuk hallhatta volna!

Vácz Gyula *

(* Vácz Gyula professzor hírneves zongoraművész St. Gallenben él.)

A halál népszerűvé válása persze a mi reakciónkon is változtatott. Régebbi korok jobb viszonyban éltek a halállal. Elsősorban világnézetükből kifolyólag. Azt, hogy meg kell halniok, végzetnek tekintették, vagy az istenek akaratának. Vagy az Isten akaratának. Egyfelől tisztában voltak azzal, hogy a halál nagyon nagy úr, akivel szemben tehetetlen kis jobbágyok vagyunk valamennyien, másfelől nem vették komolyan, mivel legtöbbször hitték valamiféle továbbélésben.

Manapság nem nyugszunk bele a végzetbe. Sem benne nem hiszünk, sem istenekben, sem Istenben. Ez elsősorban azt a tudatot szüli, hogy kevés kilátásunk van valami továbbélésre. A halál nyomasztóbban nehezedik ránk. Ugyanakkor tudományunk azzal biztat bennünket, hogy eredményesebb harcot harcolhatunk ellene, mint régen. Talán még egyszer le is győzhetjük. Ráadásul fejlett életvággyal rendelkezünk. Háborúk, deportációk, koncentrációtáborok nemcsak a halál brutális technikáira hívták fel figyelmünket. Fel is lázítottak bennünket ellene. S azt a vágyat is felkeltették, hogy nyugodtan, zavartalanul és minél boldogabban élhesünk. Bizonyos jólét csak növeli ezt az életvágyat.

Így roppant aránytalanság mutatkozik előttünk: egyik oldalon a halál egyre hétköznapibbá válik, másfelől egyre kevesebbet szeretnénk róla tudni. Ez az aránytalanság burkolt félelmet szül. Néhány autókra mázolt mondás tanuskodik erről a helyzetről: „Je duller du fohrst, je eher bist in Mors!” vagy: „Auf Vorfahrt achte jederzeit, dann brauchst deine Frau kein Trauerkleid!”

Vannak, akik kabalát visznek magukkal. Mondjuk leopárdot a hátsó ablakban. Persze nem kell túlozni. Fel-emelt mutatóujjal született morál-prédikátorok szívesen fedezik fel minden autóemlémben, kiskutyában és mágnessel felerősített családi fényképben „korunk emberének félelmét”. Elfelejtik, hogy az autó hétvégi házává lett sok embernek, sőt nem keveseknek hétközben is. S ahogy szobáikat díszítik, hát az autót is feldíszítik. Elvégre otthon akarják magukat érezni benne.

Mindenütt nem kell babonát és félelmet keresni. Elvégre azt sem lehet leönteni a félelem-filozófia gyanújával, aki szobájában vitrint tart csecsebecsék számára. Valami azonban van ebben is. Általában úgy igyekszünk a halál ellen hadakozni, hogy igyekszünk lehetőségeit korlátozni. Diétán élünk, hogy ne kapjunk rákot és tornászunk, hogy idő előtt el ne meszesedjünk. Másodsorban feledni igyekszünk. Kitiltjuk a halált tudatunkból.

Pénzes emberek ezt úgy csinálják, hogy mondjuk valahol a Földközi-tengerben vásárolnak egy szigetet. Ezen felépítik a feledés Noé-bárkáját. Álomszép villát klíma-szabályzóval, cseléd-séggel, üvegajtókkal és falakkal, trópusi virágokkal, állatokkal, s végül embereket is visznek magukkal, nemük szerint: nőstényt és hímet. Így lehet élvezni távol a haláltól. Legalábbis ez az illúzió. És illúziókra szükség van, mint fájdalomcsillapítóra. (Folytatjuk)

Van mozdulatlan-ság, amely biztosabb jele az erőnek, mint a mozgás. A pihely elég mozgékony s gyorsan száll minden szélben, de ez csak gyengeségét mutatja.

Babits Mihály

A PAX ROMANA JUBILEUMA

A magyar tudatban még ma is él a trianoni békeszerződést követő területi-és népességvesztés tragédiája. De az első világháború végén, a vesztesek táborába állított nemzet számára nem ez volt az egyetlen hatalmas negatívum, amely az országot sújtotta. A második csapás az elsővel együtt járt: a magyarság nemzetközi kapcsolatainak megszűnése. Az ország elszigeteltsége a huszasévek elején szinte áttörhetetlen gátnak tűnt. Ebben a helyzetben az egyházak és az ifjúsági mozgalmak (pl. a cserkészlet) szinte felbecsülhetetlen segítséget nyújtottak a nemzetközi kapcsolatok újjáteremtésében.

Ilyen összefüggésben kell értékelni a nemzetközi Pax Romana fennállásának 65. évfordulóját. Ma már nehezebb felmérni a súlyát annak a ténynek, hogy az 1921. július 19-én Freiburgban összegyűlt, 23 nemzetet képviselő katolikus értelmiségiek között magyarországi kiküldöttek is az alakuló új szervezet tagjai voltak. Ezzel elindult az a jelentős nemzetközi munka, amely 65 év óta mindig a helyi szükségekhez igazodva, fiatal keresztény szellemű értelmiség kialakításán fáradozott: egy értelmiség, amely a nemzetközi életben is ennek a világnézetnek elkötelezettje ma is. A Pax Romana freiburgi központja az anyagi alapok megteremtéséért is sokat tett, hiszen legtöbb tagszervezete, a háború után tönkrement nemzeti gazdaságokból, szinte csak jelképes hozzájárulást nyújthatott a svájci központnak. Ennek ellenére sikerült a svájciaknak a Pax Romana nemzetközi jellegét megőrizni és megerősíteni. Ennek demonstrálására a szervezet tanácskozásait, kongresszusait minden alkalommal más-más országban rendezte, Ravennától Rotterdamig, és 1924-ben a IV. Pax Romana kongresszust Budapesten tartották.

A magyar tagegyesületek a Katolikus Diákszövetségbe tömörülve képviseltették magukat a Pax Románában. A szövetség — mint neve is sejteti — nem egyéni tagokból tevődött össze, hanem konföderációja volt számos ifjúsági szervezetnek, pl. az Americanának, a Regnum Marianumnak, a Vasvári Pál Körnek, a Szent Margit Köröknek. A legtöbb tagegyesületnek mind a fővárosban, mind vidéken voltak csoportjai. A Pax Romana felépítése lehetővé tette, hogy egy országból több szervezet külön-külön is tagja lehetett. Így Csehszlovákiából a cseh és szlovák katolikus egyetemista szervezetek mellett a magyar Prohászka Körök Szövetsége is önállóan részt vehetett a Pax Romana munkájában. A Prohászka Körök delegációit éveken át Pfeifer Miklós és Esterházy Lujza vezették a Pax Romana nemzetközi összejövetelein.

Miután Magyarországon a háború után fokozatosan beszűntették a katolikus értelmiségi szervezeteket, a magyar képviselőket Mindszenty bíboros megbízó levele alapján Freiburgban Feketekúty László látta el egészen 1964-ig, a KMEM formai megalakulásáig, amikor is ezt a megbízást Feketekúty László a bíboros megbízó levelének értelmében a KMEM-nek átadta. Így a KMEM ma az egyetlen magyar tagja a Pax Románának, és a nemzetközi kongresszusokon igyekszik minél népesebb küldöttséggel a magyar ügyet képviselni. A hetvenes évek elején a freiburgi elnökségbe dr. Targonski Györgyöt a KMEM akkori elnökét is beválasztották. Ezt a tisztséget négy éven át látta el, és közreműködésével nagy elismerést aratott.

András Mária

NEM JÓ AZ EMBERNEK EGYEDÜL

Az első részben felcillantjuk a házasságban élő hitvesek és a családi életre készülő fiatalok előtt a házasság jó működésének alapjait. Igyekezünk felvázolni családi létünk különböző típusait: életformájának, melegségének és boldogságfokának változatait. Felsoroztatjuk a házasság nagyszerű, teremtő feladatait. Fénycsóvát vetünk a családi élet létrejöttének és keletkezésének indítékaira. Végül ecseteljük az ember családi létének, illetve magának a házasságnak fejlődési, növekedési szakaszait. Mindennél a családra, mint pusztán emberi valóságra tekintünk.

1. A CSALÁDI FÉSZEK

Azt szeretnénk bemutatni, hogy a családi fészek érzelmdús társas rendszer. Sajátságos játékszabályokkal, viselkedési formákkal rendelkezik. Ezeket részben másoktól elfogadja, másrészt maga a család alakítja ki.

TÁRSAS RENDSZER

Mi is tulajdonképpen a család? Kiszámítható módon közelítjük meg, de a teljes valóságot nem szoríthatjuk esendő szavaink határai közé. Már azért sem, mert történelmet formáló, az emberek sorsát alakító: átkot vagy boldogságot termő valóságról van szó. Lépjünk mégis a bizonytalanságba, és mondjuk ki: *A család társas rendszer, amelyben a személyeket történelmük és érzelmeik láncolják össze, miközben állandóan hatnak egymásra, egymás iránti felelősségük is örökös.*

Mit jelentsen ez a gyakorlatban? Vizsgáljunk meg egy családot:

Dávid, a férj és apa negyvenéves jogász. Apja hivatását folytatja, aki ugyan soha sem bízott fia jogászai képességeiben. Dávidnak tehát egyéni történelme szempontjából bizonyítania kell. Felesége, Karolina bájos tisztviselő, akit édesanyja állandóan mart. Magával hozta tehát házasságába az elszántságot: Családomért mindent megteszek! Házasságuk, a kívülállók számára, irigyletre méltó. A mézesévek után viszont Dávid mindjobban munkájába temetkezett, annyira, hogy hálószobájukba is íróasztalt állított be, hogy amikor búcsúcsókot nyomnak három szép gyermekük homlokára és hálószobájukba vonulnak vissza, folytathatja okiratai rendezését. Az elhanyagolt feleség, aki nemigen beszélgethetett férjével, beletemetkezett a házi ügyekbe és gyermekei nevelésébe. A szülők közötti növekedő feszültséget megéreztek a gyerekek is. Önkénytelenül mentési kísérleteket végeztek. Ez leginkább Györgyinek sikerült, egyébként is, anyja megállapítása szerint, ő hasonlít legjobban apjára. Az apa is tizenöt éves leányában találta meg „hitvesét”. Azokat az érzelmeiket: szeretetet, gyöngédséget, megértést stb., amit a feleség nem kap meg, élvezheti a leány. Ez persze az anyát méginkább „bántja”.

Nem az a szegény, akinek kevés van, hanem aki többet kíván.
Pázmány

TELEKI BÉLA:

A házasság

DDr. Teleki Béla jezsuita atya a házasság problémáival, felépítésével és működésével foglalkozik. Ezekről a témáról számos előadást tartott. Írásait folytatólagosan közöljük, megköszönve, hogy ezeket rendelkezésünkre bocsátotta, így szakavatott segítséget nyújthatunk az Életünk olvasóinak. Családi rovatunkat ezzel a cikkel nyitjuk meg. Kérdésekre szívesen válaszolunk, amelyeket kérünk az Életünk szerkesztőségébe beküldeni „Családi rovat” megjelöléssel.

Györgyi első kísérlete nem volt elég mélyreható. Csak a szobáját hanyagolta el. Anyja szidta, apja védte. A szülők nem kaptak közös témát. Az idén tehát váltott a leány. Fiúk után szaladgál és kimaradozik. Mindkét szülő ráharapott: párkapcsolat, szexualitás. Mi lesz az eredmény? Lányuk hibáját vitatva, megbeszélgetve ráébredhetnek saját mulasztásaikra és kapcsolatuk bemelegedhet. Az sincs kizárva, hogy kimarják lányukat a családi fészekből és soha nem szűnő fájdalommal, fásultan ütök-verik az életet tovább. Azon sem csodálkoznék, ha a híres jogász és a családjának élő tisztviselő házassága hajótöröttként próbálgatná egy életen át kitörölni az elvált „hitvest” szívéből nosztalgiaival, nemtörődomséggel vagy gyűlölettel.

A család tehát társas valóság, amelyben egy egyéni történelemmel rendelkező férfi és nő lép életközösségre. Fejlődésük során túlnőnek szűkös, de mégis gazdag egyéni lehetőségeiken, különösen gyermekeikben. Rendszert alkotnak. Nemcsak két vagy négy, esetleg hat vagy tíz, végsősoron 20–25 személy együttélése a tét. Az érzelmek meleg vagy rideg gazdagságával minden családtag hatással van a többire: formálják, alakítják egymást, felelősek egymásért.

A család összekötő és alkotó láncszemei a vérségi, valláserkölcsei, jogi és mindenekelelőtt az érzelmi kapcsolatok. Természetesen, nem hatnak egyforma erővel: néha a vérségi, máskor a valláserkölcsei vagy jogi, majd ismét máskor az érzelmi valóság a hangadó. Ezek az elemek azonban még kóros esetekben is leginkább összefonódva jelentkeznek, amit kimutat a következő vallomás:

Öt éves fiú: „Most már nem vagyok éhes, mert hozott a nagymami. Apuékát ne tessék felkelteni, részegek, alszanak. Olyan jó, amikor csendben vannak. Kistestvérem is bizonyonnan éhes, mindig bög. A bácsi miért jött? Hagyja anyuékát aludni. Engem se vigyenek el, mert én csak a testvéreimmel akarok lenni...”

A családtagok önkénytelenül, esetleg tudatosan szerepet, magatartási formát vesznek fel. Dávid ösztönösen temetkezett munkájába. Karolina pedig tudatosan áldozta magát családjáért. Néha a család szorítja bele egyik tagját egy adott szerepbe, mint ahogy ez történt Györgyivel. Az apaszerepet a fej funkciójával hasonlíthatnánk össze. Ez nem hatalmi helyzet, se nem több, se nem kevesebb mint az anya, a szív szerepe. A fiúgyerekek, leánygyerekek, az elsőgyerekek, a legkisebb gyerek stb. nagypapa, nagymama, nagynéni stb. szerepek alakítják a családi életet. A családi ütőerők kitapintását szolgálja egy 6 éves nyilatkozata:

„Nem szeretem a szüleimet, mert nagyon gonoszak, nagymamikám mondta... Ezért nem enged haza most nagymamikám. Szeretek nagymamikámnál lenni. Mindent megenged, meg etet, meg öltöztet. A tévét is végignézhetem. Anyukám azért is elvert, mert kiszaladtam a hóba pizsamába. Ő gonosz. Nagymamikám is megmondta, hogy mondjam meg őszintén mindenkinek, hogy anyukám gonosz, meg hogy apukám sem törődik velem...” — Mi lesz ebből a gye-

rekből, amikor a felnőttek így összecsapnak felette? Semmi jót sem jóslhatunk.

Az említett szerepek félelmetesen fontosak: következetesen megjelölik minden egyes családtag pontos helyét, előmozdítják vagy gátolják a családtagok köl-

FRIEDERIKE KÜGLER:

Levél hitetlen gyermekeimhez

Kedves Gyermekeim!

Vége a nyári vakációnak és ti újra kirepültetek a házból, mely egykor ott-bon jelentett számotokra. Valami arra késztet, hogy egy üdvözlőlevelet küldjek utánaatok, az egyetemi városba, ott délen, ahol a legkisebb nehéz egyetemi vizsgák előtt áll (gondolok majd rád!); a legidősebbnek, aki szabadsága előtt töltött néhány napot nálunk családjával együtt; és a másik kettőnek, — közülük az egyik „barátnőjével” él közös háztartásban; s a másik, aki idegen környezetben kezdte meg a praktikumot. — Szép volt együtt lenni veletek! Még édesapátok is szemmel láthatóan felengedett, aki különben nem szokta színpadra vinni érzelmeit.

Ennek ellenére, ti magatok is tudjátok, — még soha annyira nem vált tudatossá bennünk, mint éppen most, hogy milyen szakadék tátong közöttünk leginkább vallási kérdésekben. Elkerülhetetlen a törés az egyes nemzedékek között? Milyen szép ünnepeket is éltünk meg egymással azelőtt? Most senki sem jött el közületek velünk vasárnap a templomba. Ti magatok nagy ünneplést csaptatok szombaton éjjel későig, és utána — vasárnap délig aludtatok. Édesapátokkal együtt azt kérdeztük magunktól: vajon mit is ünnepeltetek? Talán a „családot”? De még azt sem, hanem talán egy vidám vizionlátást. Mindenesetre az is valami, ha jó testvérek összetartanak, egymást segítik, ha tisztességes életmódot folytatnak és rendes emberek akarnak lenni. Ezt el is várjuk tőletek és hálásak vagyunk érte.

Hol követtük el a hibát?

De keresztény hitről nálatok, egyikőtökönél sem lehet szó. Ezt egész világosan értésünkre adtatok. Mindenesetre voltatok annyira „bátrak”, hogy tiszta vizet öntöttetek a pobárba. Bár végeredményben talán nem is volt erre szükség, mert hiszen a szülők, ha ismerik gyermekeiket, elég gyorsan rájönnek, hogy hol van valami baj. Mi egész biztosan nem akarunk veletek vitába szállni alapvető vallási kérdésekről. Először, mert már felnőttek vagytok, tehát tudnotok kell, hogy mit tesztek. S nekünk nincs jogunk, hogy felelősségre vonjunk benneteket. Másodsor: az ilyen viták általában hiábavalók. Az elfejlődés ferde irányának igazi okait inkább elkendőzik, mintsem napvilágra hozzák; jelszavak röpködnek a levegőben és a szülő-gyermek viszonyában keletkezett nehézségek mindent rossz fényben világítanak meg.

De most néhány hónap távlatából szükségét érzem, hogy néhány dolgot megmondjak, illetve megkérdézzek. Az

csönös kapcsolatát. A mi esetünk „nagymamikája” gúzsbakóti és önzően magához láncolja unokáját. Fokozzák a szerepek a hatást és visszahatást. Ugyanaz a mondat az apa szájából teljesen másképpen hat a gyerekekre, mintha azt testvérétől hallotta volna. Színes kapcsolatok lehetőségét hordozzák a szerepek. Egy nagynéni, teljesen más világ, a keresztapa a következő új kontinens a gyerekek számára stb. A család szerepek rugalmasak és fejlődnek. Nem szorul magyarázatra az, hogy más egy kisfiú és más egy serdülő fiú szerepköre a családban. Azt sem téveszthetjük szem elől, hogy minden családtag legalább három szerepben él: fiú, hitves, apa vagy: hitves, anya, barátnő stb.

(Folytatás a 6. oldalon)

első, ami fölött ilyen helyzetben a szülők elgondolkoznak, természetesen a kérdés: Hol követtük el a hibát? Miben vagyunk bűnösök? Édesapátokkal sokszor és sokat beszélgettünk róla és megpróbáltuk tisztázni a kérdést, hogy mi nem volt rendjén vallásos nevelésünk körül?

Talán ott volt a hiba, — mondtuk magunknak — hogy a hittel és egyházzal kapcsolatban nem gyakoroltunk rátok megfelelő „nyomást”. Az természetes, hogy egy bizonyos közvetett nyomást mindig alkalmaztunk. De el kell ismernetek, hogy egy bizonyos időtől kezdve tiszteletben tartottuk gyermekeink szabadságát mégpedig feltétlenül, hogy maguk döntsenek vallásos kérdésekben: pl. nem ellenőriztük, hogy részt vesztek-e vasárnap a szentmisén és így tovább. Talán mégis keveset érdeklődtünk vallásos életetek problémáival kapcsolatban, keveset törődtünk veletek — amikor már 16—17 évesek lettetek? Amikor a legidősebb ösztön megmondta, hogy többet nem megy szentmisére, — mi ezt csak átmeneti krízisnek tartottuk. Talán túlságosan finomlelkűek és tapintatosak voltunk! Rá való tekintettel ezután már nem imádkoztunk együtt közösen evés előtt és után hangosan, hanem csak csendet tartottunk. De ez alatt mindenki azt gondolhatott, amit akart. Már ekkor felhagyatottok az imádsággal? Már ekkor elpárolgott belőletek a hit, — ahogy manapság mondani szokták? — A vallásos hit közös gyakorlásának a hiánya a családban lett az a csapda, amibe valamennyien beleestetek?

A másik kérdés, amit fel kellett tennünk magunknak: A buzgó vallásos élet ellenére (soha vasárnap szentmise nélkül), vajon meggyőző keresztény példaadással voltunk-e számotokra? Tény és való, hogy házasságunk nem egy megvázkódtatáson ment keresztül, ami egészen biztosan előttetek sem maradt elrejtve. Volt elidegenedés, voltak nehézségek, néha már a közös alap is összeomlóban volt! De édesapátokkal együtt akkor sem adtuk fel hitünk közös gyakorlását. Mindkettőtök ugyanaz a remény éltetett: amíg együtt megyünk a templomba, létiünk és sorsunk együtt megy tovább. Ezért a legnehezebb időkben is mindig együtt járultunk az Isten színe elé. S ma már elmondhatjuk: éppen ez volt a legnagyobb segítség számunkra életünk sorsdöntő óráiban. Ez hozott megbékélést, ez egyengette az utat egymás felé, akkor is még, amikor úgy éreztük, hogy minden szó már fölösleges és hiábavaló. (Folytatjuk)

Fordította: M. A.

TAKÁCS GÁBOR:

Hitelenség és hit között

2.

A mai nyereszkes, hasznossági elv alapján berendezkedett társadalom szószólóira nézve katasztrófális következményekkel járna, ha pl. a divatörületekhez hasonlóan, egyszer az átszellemlélt kontempláció is hódító útra kelne a földön! Azt a bizonyos „fekete pénteket” túlélte valahogyan az üzleti világ, de ez a „csapás” minden bizonynyal, egyszer és mindenkorra, végéig jelentené a „big bussinesz”-nek.

Persze nehéz kiszabadulni az anyagi bőség és jólét „circulus vitiosus”-ából, mert a konzumens számára, egy olcsó, praktikus, szenzációsnál szenzációsabb újdonság a non plus ultra, az életelixír; ez jelenti a szükséges ingert, mely felborzolja és tettekész állapotban tartja az idegrendszerét. A mohó birtoklási vágy érdekében kifejtett, sok-sok lótsfutás közben, ugyan kinek jut ideje a lélekkel bajlódni? S ha ez mégis „követelőzik”, kéznél van a modern orvostudomány, pszichológia és kurzusok. Szükség szerint, ha kell, mindenki ráakad saját „csodaszere”-re. Pirula, por, kenőcs, lélekerápia, tenyér és csillagjósolás, stb. — ma már nemcsak a felnőttek napi „étlapján”, programján szerepel, hanem az ifjúság és iskolás gyerekek is egyre tömegesebben kénytelenek igénybe venni a vegyipar eme „áldásait”. Ezért olyan elenyészően kevés azok száma, akik önmagukra támaszkodva, mindenféle „lelkigyógyász” vagy „ráolvasás” nélkül, nem a divatos korbetegségek, hanem a lélek valódi gyógyításán (gyógymódján?) fáradoznak.

A bizonytalansági éra első racionális lépéseként a kételkedő nyomban keresi az újféle orientációt, mely ezentúl fátyalként világítana élete útvesztőiben, de ugyanakkor eloltaná lelki szomjúságát is, mert az introspekciós megfigyelések alkalmával nyilvánvalóvá vált, hogy az összes nehézségek kútforrása ez a lapangó hiányérzet. Kezdetben távol, még a hitelenség és kétely ködfátyolán keresztül, de ismét megjelenik és felszínre kerül az elfeledett, a tudat legmélyére száműzött Isten, újra kezdődik a Szentmiserlátogatás.

Sokan szeretnének ugyanígy előrelépni, de nem tehetik, mert az akaraterő végső tartaléka is elhasználódott korábbi életük szomorú szelmalomharcaiban. Őket már nem érdekli többet a materializmus csábító csillogása sem, elfáultak, rezignáltak és egykedvűen nyugtázzák, ha netalán tovább, lejjebb is csúsznak a lejtőn. Sorsukba beletörődve, képtelenek átérzeni, hogy az üszkös romok alatt, lelkükben még ott szunnyadhat a hit parányi szikrája, melynek felélesztése talán reményt, új élet kezdetét jelenthetné számukra. A lelki sötétségben tévelygett kételkedő, szabad perceiben gyakran küzd az ördög meg-megújuló kísértései ellen. A hívó is ki van téve e fajta megpróbáltatásoknak, de ő már megvívta saját küzdelmét és mivel véglegesen Isten mellett döntött, tudja, hogy mi a teendő, tudja miként lehet legkönnyebben helyreállítani megbillent lelki egyensúlyát. A hinnivágyó, de kételkedő ember, még nem jutott el odáig és fokozza nehézségeit, hogy az „egyszerű akarat” csak a konfesszióhoz fűződő hűséget, de nem automatikusan a hitet is jelenti!

Isten kegyében az részesül, aki máról-holnapra kilépve a hitelenség szférájából, nem a kételkedés földi tisztító-

tüzét járja, hanem rögtön, szívből fakadó őszinte vágyat érez a Teremtő iránt!

Mással szemben „esküdözhet” valaki, hogy ez így van, de hazudik, ha csupán „szájából” és nem teljes valójából jön a vallomás. Különbözik semmi értelme nincs az önámításnak, mert Istent képtelen becsapni az ember!

Mit tehet a jámbor, jóakarató kételkedő, ha Istennek más tervei vannak vele és még hosszú ideig várnia kell kegyére? Nem kell csüggednie, számára is van vigasz, létezik egy keskeny de járható ösvény. A mai elanyagiasodott, közömbös és az egész földgömböt veszélyeztető borzalmas fegyverek birtokában, nagyobb szükség van az „érzőszívű” emberre, mint valaha is volt! Ez a nemes tulajdonság, az érzőszívűség, „szabad emberi akarattal”, a türelem és alázat jegyében, lépésről-lépésre haladva megtanulható és elsajátítható! Az érző szív szellemében áthatott önzetlen tevékenység lehet az a szolid kezdet, mely Isten ajándékának, a hitnek is szilárd alapul szolgálhat és meggyőzően bizonyíthatja, — a cinikusok által gúnyosan emlegetett — mélyértelmű közmondás igazságát, „Segíts magadon —, Isten is megsegít!” A mindennapi élet gyakorlati próbálkozásait elméleti úton is lehet támogatni.

Szeretetről, alázatról szóló elmélkedések beható tanulmányozása nagy segítséget nyújthat az emberi kapcsolatokban felmerült ellentétek leküzdésére. (Pl. Árpádházi Szent Erzsébet fiatal, megdicsőült élete nagyszerű példakép lehet mindenki számára.) Ha sikerül átverszelnia a kezdeti sikertelenségek megpróbáltatásait, előbb-utóbb megjön az állhatatosság jutalma is. Ennek jelentős eredményeként az új életre vágyó, elbizonytalanodott ember, képes lesz önmaga cselekedeteit is, a tárgyilagosság nagytelenséjén keresztül vizsgálni, s ha kell, szegyenkezés nélkül elismeri tévedéseit. Az önbírálat egészséges kibontakozásával párhuzamosan, embertársával szemben felenged a bizalmatlanság fagyos légköre és lehetőségeihez képest igyekszik ledönteni az érintkezést megnehezítő, láthatatlan falakat. A fejlődés és érlelődés folyamataként először megtanulja saját, majd később mások apró örömeit is becsülni, értékelni. Régi pesszimizmusával ellentétben lassanként, derűsebb színekben látszik a jövő. Bátorabban szembenéz a feltornyosuló akadályokkal, így végső menedékként többé nincs szükség holmiféle irracionális kibúvókra sem. A körülmények kedvező alakulása magával vonja a lelki konfliktusok csökkenését is. Mind kevésbé türelmetlenkedik Isten „hallgatása” miatt, ehelyett átélte, bensőséges meditációk alkalmával, reményteljes várakozással készül a mielőbbi „találkozásra”...

Már az első bátortalan kísérletek kudarcjai is igazolták, szeretet nélkül érző szív sem létezik! Ahogyan az egyén jellemrajzában növekszik az „érzőszívűség” dominanciája, túlsúlya, tetteiben ugyanúgy, egyre jobban érződik a szeretet melegsége is. Viszont a szeretet, hittal párosulva, az egész Jézus-i katolikus tanítás fundamentumát képezi. S aki a szürke hétköznapok egzisztenciális könyökcsatájában cselekedeteit mégis az érzőszívűség és szeretet szimbioziséhez irányítja, az bizonyára megtalálja Istent. Mert Isten maga az életet tápláló és fenntartó Szeretet is!

Híradás Zürichből

A zsinati határozatok nyomán a svájci püspöki konferencia már 1963-ban intézkedéseket hozott az idegennyelvű lelkigondozás biztosítására. Így került sor a magyar misszióplébániák megszervezésére.

A legtöbb magyar Zürichben és annak környékén talált új otthonra. Számuk a később idevándoroltak, valamint az új menekültek felvétele útján még növekedett. Úgy számíthatjuk, hogy Zürich-, és a vele társított Schaffhausen kantonban lakik a Svájcban élő katolikus magyarság jó egyharmada. Így indokolt, hogy az Életünk hasábjain ismét beszámoljunk a zürichi magyar plébánia életéről.

Zürichben már 1956 előtt is volt magyar lelkész, dr. Fábán Károly, Kern Károly, közben dr. Pfeiffer Miklós kanonok látta el a lelkészi teendőket. Utána Pribus György és dr. Kerényi György lelkészek következtek, majd 1982 júniusában Csobánczy József fiatal, délvidéki származású lelkész vette át a zürichi misszióplébánia vezetését.

Már beiktatásának ünnepén tapasztalhattuk az összegyűlt 800 hívő láttán, hogy itt valóban új korszak köszöntött be. A fiatal pap maga is kisebbségi vidékről származik; és itt Svájcban, mi magyar katolikusok nyelvileg és vallásilag is kisebbséget jelentünk a befogadó országban. Nem véletlen tehát, hogy híveihez gyorsan megtalálta az utat, elnyerte azok bizalmát és szeretetét. Első feladata volt a család és beteg látogatások, valamint a korosabbak ügyének megszervezése. Az „Ívelő Élet” mozgalom keretében az idősebbek számára kávé és sütemény mellett havonta klubdelutánokat tart. Kirándulnak, előadásokat hallgatnak és megkapják azt a jó érzést, hogy törődnek velük, hogy ők számunkra fontosak.

Megerősödött az ifjúsági munka, a cserkészmozgalom már egy év után megnőtt létszámú csapattal büszkélkedett és gazdagítja a plébánia rendezvényeinek a műsorát.

Ami azonban legfontosabb, hogy a miselátogatók száma a plébánia területén közel megkétszereződött, azon belül Winterthurban megtízszereződött. Helyre állt a felekezeti béke. A Szent István napi ökumenikus istentiszteletek során eddig is ezrek tettek hitet a magyar összetartozás mellett a kereszténység szellemében. Az összefogásnak ez a magyar különlegessége erősödött az új protestáns lelkész ideérkezése után. Így történhetett meg, hogy a zürichi Grossmünster templomban egy magyar katolikus lelkésznek, Csobánczy Józsefnek jutott az a megtisztelő szerep, hogy ötven évvel Zwingli után ő mondhatta el az első katolikus misét ebben a történelmi jelentőségű templomban. A svájci egyházi hatóságok bőkezű segítségével a magyar plébániának 1981

A hit felé vezető tövises úton sokszor megéssz, hogy a jóakarató, nemes szándékú kételkedő értelmetlennek érzi küzdelmét és irigykedve gondol felebarátjára, miközben Istenre (is) neheztel, — mert nem könnyű megérteni: miért kell neki a hitelenség és hit közötti szakadékban vergődni, míg hívő embertársát ilyesmi talán sosem gyötörte?! Ez a kérdés jogosnak, izgatónak, komplikáltnak látszik, de annál egyszerűbb a felelet! Mégpedig az, hogy nincs rá felelet!

Isten „útjai”, cselekedeteinek indítéka, miértje, — halandó ember számára örökös rejtély marad a tapasztalati világban!

óta saját háza van, a Szent István Központ. Ennek helységeiben talált új otthonra a bibliakör, továbbá számos lelkigyakorlatnak, rekollekciónak és kulturális előadásnak ad helyet.

A hívek számára több külföldi társasutazás került megszervezésre és neves magyar teológusok tartanak itt évről-évre előadásokat. Jövő évben a magyar Pax Romana mozgalom a közeli és a magyarok számára nagy jelentőségű Einsiedelnben tartja évi kongresszusát; ennek támogatásában is jelentős szerepet kap a zürichi magyar plébánia.

Úgy véljük, hogy Csobánczy plébános úr példamutató szép munkájáról nekünk, híveknek illet számot adni, már csak azért is, mert püspökünk, dr. Irányi László is meglátogatta őt és munkájáról a nála tett látogatás során meggyőző benyomásokat szerzett.

Mi a titka Csobánczy József szép eredményeinek? A magyarok a plébánia keretében otthon érzik magukat, anyanyelvükön imádkozhatnak és minden misén a békekézfogás szimbolikus aktusában egyre közelebb kerülnek egymáshoz. Bízunk abban, hogy ez a fejlődés még további szép eredményeket hoz és erről alkalomadtán a lap olvasóit ismét tájékoztatni fogjuk.

Vaszary László, Zürich

A HÁZASSÁG

(Folytatás az 5. oldalról)

Így aztán minden család egy kis társadalom, egyház kicsiben, hisz ezek családokból álló szervezetek. Minden idők bölcselői sejtették, és korunk szociológusai is megegyeznek abban, hogy a családi viszonyok a társadalom vagy egyház tükré. Teljes a kölcsönhatás társadalom és család között, mert az utóbbiban készülnek a személyek társadalmi életre.

A francia forradalom óta elrettentő forrongásban él a család. A statisztikák azt mutatják, hogy „a házassági és gyermekvállalási kedv csökken. Fogyunk. Ugyanakkor, a válások száma növekszik. A házasságok minősége romlik. Növekszik még az alkoholbetegek, az állami gondozottak, a csövesek, az elidegenedettek, a magányos öregek, a beteglelkűek, az öngyilkosok, az ideg- és elmebetegek száma. Tovább neurotizálódunk”.

Mindez érvényes világviszonylatban. Egyesek ezért a lélekarang kötele után kapnak: Elveszik a családot! Idejét múlta a házasság intézménye! — mondják. A családot tépázó jelenségek ugyan villámcsapások, adott esetben roncsolnak és pusztítanak, de a család, mint emberi valóság marad. A tízmillió Magyarországot is 3 millió család alkotja. Érdekes, hogy ma aránylag többen házasodnak, mint a „boldog” időkben. A századfordulón pl. az 50 év körüli nők 20 %-a hajadon volt, napjainkban csak 4.5 százalékról mondhatjuk ugyanezt. Azok is, akik elválnak, újabb családot próbálnak alapítani, még ha életformájukat jogilag nem is szentesítik: „Tulajdonképpen magam sem tudom, — mondja egy 28 éves férfi — miért nem házasodtunk össze. Már öt éve élünk együtt. Szeretjük egymást. Semmi képpen nem szeretnénk szétmaradni. Feleségem rendkívüli háziasszony. Az első férjét csak azért hagyta ott, mert elharmadodott házasság volt. No, meg az is világos, a két kicsi is összeköt minket. Semmiért se válnék meg gyermekeinktől. Egyszóval: igazán jól megvagyunk!”

(Folytatása következik)

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: június 28-án du. kötötték szentségi házasságot Matkovich Gyula és Krachler Pia ünnepélyes keretek között. A résztvevőkre mély benyomást gyakorolt az ifjú pár által chajtoit liturgikus áhitat. A násznép megtöltötte a templomot és tevékenyen vett részt az istentiszteleti cselekményekben; önállóan fogalmazott imák hangzottak el, a tanúk adták át a gyűrűket, tartották kézre a feszületet. Az impozáns liturgia mintegy másfél óráig tartott. Ad multos annos... — Ugyancsak június hónapban esküdtek Baczak András és Vajda Irén Mária. Szerény keretek között, de imádságos lélekkel álltak az oltár elé és esküdtek hűséget egymásnak.

Elhunyt: Perneczky v. Kálmán, temetése július 3-án, csütörtökön volt a hietzingi temetőben. Családjá, rokoni és ismerősei kísérték el utolsó útjára. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Július 5-én kereszteltük meg Sandra, Bernadette-t, Herczeg Ferenc és Szakács Viktória második gyermekét. Isten áldása kísérje az újszülöttet és szüleit!

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Keresztelések: Raksányi Miklós-Árpád-János, Raksányi Árpád és Bernard Veronika kislánya 1986. április 26-án járult a szentkeresztséghöz; — Vad Olivér István-t, Vad István és Madarász Erzsébet fiát május 4-én; — Gedovics Erzsébet-Mária-Nicole-t, Gedovics Vince és Bozzi Mária leányát május 19-én; — de Károlyi Nicolas-Georges-Gyula-Charles-Dávid-ot, gróf Károlyi György és Edzard Angelica fiát június 21-én; — Majer Charlotte-Anne-t, Majer Georges és Demeter Charlotte leányát és fiát Majer Georges-Pierre-t augusztus 3-án keresztelték meg Párizsban. Kívánunk a boldog szülőknek a jövőben sok örömet gyermeikkel és a Jó Isten áldását!

Halálozások: Illés Ágnes, Césare Gasparoni neje, március 10-én Párizsban; — Albits József, május 10-én Párizsban; — Nt. dr. Kulifay Imre, ref. lelkész, május 28-án Párizsban; — Sárközy Kálmán, június 5-én Párizsban; — Baiogh Imre, április 30-án Párizsban; — Praszler Antal, május 15-én Párizsban; — Szabó Szaniszló, július 4-én Cremlin-Bicetre-ben; — Sebestyén Pálné, szül. Sárkány Viktória, július 15-én Montrouge-ban; — Jelínek József július 30-án Puteaux-ban; — Sárközy Kálmánné, augusztus 8-án Párizsban. — Isten adjon nekik örök békét és hozzátartozóiknak erőt, hogy elviselhesék mély fájdalomukat.

NÉMETORSZÁG

Essen: Hosszú és türelemmel viselt szenvedés után a betegek szentségével ellátva visszaadta lelkét teretójének Endresz Andrásné, sz. Tirk Rozália. Temetése július 2-án volt Dinslakenben. A megboldoguit 1927. szept. 3-án született Rátkán, Zemplén megyében. Gyászolják: férje, gyermekei és unokái.

Kaiserslautern: Egy hazulról látogatóban itt járó magyar kislányt részesítették Karlsruheban Szt. Péter és Pál ünnepén a szentkereszt és a bérmálás szentségében és ez alkalommal vette először magához az Úr szent testét is. Ezzel régi és hő vágya teljesült. Szív-ből kívánjuk, hogy e szentségek ereje legyen kísérője élete további során. Nőveljék vágyát az örök haza után és segítsék, hogy oda biztosan meg is érkezzen.

Halálozás: Mihályiné, sz. Szabó Krisztina, életének 90. évében június 23-án Kaiserslauternban elhunyt. Élete utolsó ideje már lassú haldoklás volt. Istenünk adott erőt neki, hogy el tudja viselni az emberi lét e végső tragikumát. Irgalmas szeretete engedje meg neki, hogy a mulandó földi élet helyett részt vehessen az Ő örök isteni életében.

Kastl: 1986. április 12-én eskette Kölle Gyurkabá Dóry Claudiát és Leonov Attilát a Kastl közelében lévő Habsberg-i zárdoktemplomban. A kastli gimnázium énekkara és néptáncsoportja kísérték a két volt kastli növendéket az oltárhoz és a kis templomot szinte betöltöt-

te a völegény jugoszláviai rokonsága. Isten áldása kísérje az új házaspárt!

München: Keresztelések: Szántó Pétert, Szántó Árpád és Kovács Katalin kisfiát július 6-án; — Wrabel Claudiát (született február 18-án), Wrabel Tibor és Tari Anna kislányát, valamint Hajdu Alexandert, Hajdu Tibor és Ganyecz Katalin kisfiát (született 1985 november 14-én) megkeresztelték július 6-án Münchenben. — Antal Borbála, Antal Ferenc és Bérény Éva kislánya; — Fazekas Patrícia, Fazekas István és Ceglédi Éva kislánya; — Fehér Raphael, Fehér Péter és Ledjel Gizella kislánya július 6-án járultak a szentkeresztséghöz. Bogár Simont, Bogár András és Tuza Gizella kislányát (született 1986. április 9-én), július 20-án keresztelték; — Érci Sabina, Érci Zolán és Barkány Anna kislányát, (született július 14-én), augusztus 3-án keresztelték Münchenben.

Halottaink: Gondos József 88 éves korában, július 6-án Münchenben meghalt. Temették július 10-én, Münchenben; — Németh Istvánné, szül. Vizvári Ilona, 93 éves korában július 28-án Haarban meghalt. Temették augusztus 1-én a müncheni „Neusüdfriedhofban”; — Szabó Zoltán, elhunyt 72 éves korában, augusztus 18-án. A temetés augusztus 25-én volt a müncheni Nordfriedhof-ban.

Saarbrücken: Dr. Filipp Géza orvosprofesszor, a saarbrückeni magyarság prominens tagja, 68 éves korában tragikus hirtelenséggel az örökkévalóságba költözött. Nagy részvételt kísérték a ferchingeni temetőbe utolsó útjára, s helyezték el a testét édesapja és két fia mellé, akik már megelőzték őt s immár vele együtt a béke álmát alusszák.

*

Ausztrália: New Lambtonban 79 éves korában elhunyt Kézdy Vásárhelyi Géza. Kanada: Kézdy Vásárhelyi Dezsőt 79. évében szólította magához a Mindenható. — Nyugodjanak békében.

USA: Augusztus 16-án egy philadelphiai kórházban, 79 éves korában elhunyt dr. Czikkán-Zichy Móric báró. A két háború között aktív tevékenységet folytatott Zichy János Keresztény Pártjában, majd külügyi szolgálatba lépett. 1948-ban külföldre menekült, két évet töltött Salzburgban, majd az Egyesült Államokba vándorolt ki. Hosszú éveken keresztül európai történelmet és közgazdaságtant tanított egy pennsylvaniai kollégiumban. Nagy tudása, humora, de főleg példaadó keresztény életmódja és elvhűsége folytán sok barátja és tisztelője volt. A magyar emigráció egy értékes tagjával ismét szegényebb lett.

Máriacelli zárdoklat

A hagyományos máriacelli magyar zárdoklatunkat szeptember 20–21-én tartjuk.

A zárdoklat rendje a következő: 20-án, szombaton 16.45-kor ünnepélyes bevonulás a bazilikába és este 8 órakor gyertyáskörmenet.

21-én, vasárnap de. 10-kor ünnepélyes püspöki nagymise. Ennek keretében történik Molnár Ottó diakonus pappászentelése. 14 órakor búcsúajtatosság a bazilikában.

Másnemzetbeli zárdokok nagy tömegei miatt fontos, hogy a csoportok a legrövidebb időn belül szerezzenek szállást.

KESERŰ IFJÚSÁG — SZOVJET FOGSÁGOM NAPLÓJA a címe a Nagykanizsán élő Rózsás János megrázó erejű, dokumentum értékű könyvének, amely Münchenben látott napvilágot. A 304 oldalas könyv ára postaköltséggel együtt 29.50 DM. Megrendelhető a kiadónál: Borbándi Gyula, Oberföhringer Str. 12 a, D-8000 München 80, vagy az Új Látóhatár címen: Oertlinweg 4, D-8000 München 90.

Egy papi születésnap

Gratias agamus Domino Deo nostro!

Hét paptársa asszisztálásával ünnepelte P. Mórocz István pappászentelésének 40 éves évfordulóját. Megragadó volt, hogy piros fehér zöld stólával kísérték István atyát társai az oltárhoz. „Nem egy embert, hanem Isten szolgájának működését ünnepeljük!” Ezzel a gondolattal adta meg István atya a nap vezérgondolatát. „Valóban méltó és igazságos, hogy mi neked hálát adjunk mindenható örök Isten, ... hogy papjaink vannak!” Ez a fohász volt Msgr. Valentiny Géza főlelkész szentbeszédének kezdete. A továbbiakban a példamutatás fontosságát hangsúlyozta. Krisztusi szeretet, vallásos érzelmű ember ad a fiatalságnak indítást a papi hivatásra. Aki — mint az emigrációs lelkészek — másokért él: boldog.

Délután az ünnepi műsorban is a papi hivatás volt a vezető gondolat. Meg-

nyitó szavaiban Sennyey Tamás az édesanyáknak köszönte meg azt a nevelést, ami a papi hivatást eredményezi. Msgr. Dr. Zwingmann prelátnak a freiburgi érsek üdvözlését és áldását közvetítette a jubiléumnak. P. Szőke János, püspöki helynök, II. János Pál pápának a hivatások világnapja alkalmából adott üzenetéből idézett: élő, imádkozó, hívogató közösség a csírája a papi hivatásnak“. Szavalatok (Mede Tibor, Németh Julika), hegedűverseny (Metzker András), magyar tánc (offenburgi népi táncsoport) adott a műsornak kulturális keretet.

István atya kérésére, hívei nem neki szóló személyes ajándékot adtak, hanem pénzdományokkal Tóth Csaba teológiai tanulmányainak fedezéséhez 4.500 DM-val járultak hozzá.

Igy ünnepelte egy lelkiatya papi születésnapját, lelki-családjá körében.

Karlsruhe, 1986. június 22.

(Syy)

Poósz Lajos bázeli beiktatása

Ez év február 9-én igen kedves és felémelő eseménynek lehettek tanúi a baseli magyarok. Ekkor történt ugyanis Poósz Lajosnak, a Baseli Magyar Katolikus Misszió új plébánosának ünnepélyes beiktatása.

A szertartást, szentmisével egybekötve 11.30 órai kezdettel a Sacré-Coeur templomban Cavelti András kanonok vezette, Von Rohr püspöki helynök, Abbt francia plébános, Mehrle Tamás svájci főlelkész, valamint Németh János nyug. plébános közreműködésével. A svájci püspöki helynök beszédében hangsúlyozta a külföldi missziók jelentőségét és az anyanyelven történő pasztoráció fontosságát. Egyidejűleg biztosította Missziókat a svájci egyházi szervek legmesszebbmenő támogatásáról, segítőkészségéről.

Horányi Iván, a Misszió elnöke, válaszbeszédében megköszönte az eddig kapott sok segítséget és jóakaratot és kérte, hogy a jövőben is álljanak mellé a svájci egyházi szervek és támogassák Missziókat minden tevékenységében.

Szathmáry László, a Baseli Magyar Református Gyülekezet nevében üdvözölte új lelkészünket, kívánta Neki a

A Németországi Magyar Református Lelkigondozói Szolgálat augusztus 2-án tartott közös Körzeti Presbiteri ülésének küldöttei Nt. É l i á s J ó z s e f ny. ref. lelkész, a Debreceni Egyetemi Templom utolsó lelkipásztorát, nyílt szavazással, egyhangúlag „örökös tiszteletbeli lelkészükké” választották.

BÉCS ÚJ MAGYAR PLÉBÁNOSA

Hegyi Györgyöt 1955-ben szentelték pappá. Két helyen káplánkodott Magyarországon 1958-tól és mint szervező lelkész a magyar Alföldön lelkészkedett. Külföldre kerülve, először Belgiumban, majd Hollandiában működött. Kilenc év után került Ausztriába. Spittal/Drau városában a „Szolgálat” c. lap kiadása volt egyik főfeladata, s lelkészi feladatkörét is el kellett látnia. Innen hívták meg és nevezték ki a bécsi magyar katolikusok lelkészévé.

*

NYUGATI MAGYAR ESSZÉÍRÓK ANTOLOGIÁJA címmel jelent meg az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem (Bern) legújabb kiadványa Borbándi Gyula válogatásában és szerkesztésében. A 21 esszé tartalmazó 406 oldalas könyv ára fűzve 46.— sfr., kötve 56.— sfr. Megrendelhető: Büchergilde, Mühlestiegrain 18, CH-4125 Riehen.

Mindenható bőséges áldását, jó egészséget, sikeres munkát az ökümenikus gondolat jegyében.

A szentmisén, amelyet Dudás - Enz Valéria operacénesnő művészi éneke tett még gazdagabbá, színesebbé, protestáns testvéreink is szép számmal vettek részt. A zsúfolásig megtelt templomban egy emberként énekeltük: „Tartsd meg Isten Szent Atyánkat...”, majd a „Himnusz” eléneklése után vonultunk ki a templomból.

Ezt követően a „Sacré Coeur” templom kultúrtermében valamennyien közös „frissítőn” vettünk részt, és közvetlen beszélgetésben cseréltük ki gondolatainkat.

Az ünnepi ebéd a binningeni „Hungária” étteremben volt. Bauer Emil és kedves felesége, Lili asszony olyan kitűnő magyaros ebéddel lepték meg a mintegy 105 főnyi vendégsereget, amit bizonyára mindenki még sokáig fog emlegetni. Az ebédnél többek között Mehrle Tamás és Dr. Trösch Félix esperes mondottak üdvözlő beszédet.

Új plébánosunk, főtisztelendő Poósz Lajos 1944-ben született, 1968-ban szentelték pappá Gyulafehérvárott. 1985. október 1-től működik Baselben, először ideiglenes jelleggel, most pedig már mint végleg kinevezett magyar missziós plébános. Baseli hívei máris szívükbe zárták, amit a vasárnapi szentmise látogatottsága is bizonyít.

Adjunk hálát a Mindenhatónak, hogy alkalmunk adódik vasárnaponként a templomban anyanyelvünkön imádkozni és énekelni, s hogy a svájci egyházi szervek támogatják Missziókat. Egyúttal azonban gondoljunk arra is, hogy a Baseli Magyar Kat. Misszió fennállása csak addig van biztosítva, amíg mi azt igényeljük, minden erőnkkel támogatjuk, és munkájában tevékenyen részt veszünk.

Horányi Iván

H i r d e t é s e k

Hévízen 2–4 személyes nyaraló olcsón kiadó. Bővebb felvilágosítást 18 órától kaphat a következő telefonszám alatt: (0241) 7 56 49.

Nyaralót vennék a Balaton északi partján. Ajánlatokat, ármegjelöléssel „Kilátás a Balatonra” jelígre kérek a kiadóba.

Magyar munkások! Tiszta népi forradalmunk 30. évfordulója alkalmából megjelenik verseskötet: Társadalmunk kívül címmel. Ára: Skr. 110.—, DM 35.— vagy US \$ 20.—, portóval. Megrendelhető: Tóth G. Lajos, Postgiri Nr. 400 26 17-1, Göteborg, Schweden címen.

FELHÍVÁS

Bajorországban élő nem hivatásos magyar képzőművészek (Freizeitkünstler) részvételével ez év őszén kiállítás terve-zünk Münchenben. A szükséges kezdeti lépések megtételéhez kérjük az érdeklő-dő művészek mielőbbi írásbeli jelentkezését a következő címen: Ungarischer Kulturbund e.V., Zweibrückenstr. 2/IV, D-8000 München 2.

Az előfizetési díjat vagy könyvrendelések árát kérjük **Postacsekk-kontónkra** vagy **postán** (ne bankon!) keresztül átutalni!

Használja ki!
FORDÍTÁS, ASYL/NÉMETSÉG, BIZTOSÍTÁS

Évtizedes tapasztalattal hiteles dipl. + műszaki + tudományos + egyéb fordítás: **legrövidebb határidővel + kedvező áron.** Asyl (Zirndorf előtt!) + németégi + jogi ügyek. Előnyös autó + élet + minden egyéb biztosítás, segély. **Önállóknak** külön programok! **LÉVAI** August, 4300 Essen, Lehnsgrund 24. Telefon 02 01 / 71 15 82.

■ **HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!** ■

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

PAUL HOLTZER · UNG. WEINE
Ludwig Pfau Str. 22 · 7000 Stuttgart 1
Telefon (07 11) 29 78 69

Alföldi olaszrizling	1 liter	5.50
Alföldi kékenyelű	1 "	5.50
Boglári olaszrizling	0.7 "	6.50
Boglári kékrankos	0.7 "	6.50
Badaacsonyi kékenyelű	0.7 "	6.50
Badaacsonyi szürkebarát	0.7 "	6.50
Debrői hárslevelű	0.7 "	6.50
Egri bikavér	0.7 "	6.50
Soproni kékrankos	0.7 "	6.50
Villányi pinot noir	0.7 "	6.50
Tokaji aszú 3 puttonyos	0.5 "	12.—
Tokaji aszú 4 puttonyos	0.5 "	14.—
Kecskeméti barackpálinka	0.5 "	17.—
Kecskeméti barackpálinka	0.7 "	22.80
Szegedi paprikaszalámi	1 kg	27.—
Csabai kolbász	1 kg	26.—

■ **BÉLYEGGYŰJTŐK!** ■

Minden magyar bélyeget hiányjegyzék alapján szállítunk! — Kérje ajánlatunkat! —
Specialitások: Levelek - Ritkaságok - Zeppelinrepülések - Tévényomatok - Különlegességek állandó vétele és eladása.

Kérje díjtalan készletjegyzékünket. Postacím: **TAL AG Abt. Philatelie** Postfach 631, CH-9001 St. Gallen

■ **KÉRJÜK OLVASÓINKAT, HOGY ELŐFIZETÉSÜKET RENDEZZÉK!** ■

Rupp László hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Postfach 162, D-8000 München 1. — ☎ (0 89) 53 02 35.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar - német és német - magyar. Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D - 4040 Neuss. Telefon (0 21 01) 54 13 17.

■ **VIDEO — FÉNYKÉPEZŐGÉPEK FOTOMUNKÁK — PASSFOTO** ■

■ **FOTO DOBOS** ■

Rindermarkt 16

8000 München 2 - Telefon (0 89) 26 51 12

■ **Az IKKA ajándékszolgálat** ■

Az **IKKA** - ajándékszolgálat legújabb hírei:

A közkedvelt **LADA 1500 L** és a **LADA 1300 Combi** gépkocsik szállítási idejét — 20 hétre felemelték.

A **ZASTAVA** gépkocsikat már nem szállítják.

Egyébként a többi gépkocsi szállítási ideje: 8 — 10 hét.

Az árjegyzékünkben jelölt árainkat — tekintettel a kedvezőbb deviza átváltásra — **5 százalékkal csökkentettük!**

Úgy a gépkocsik, mint az egyéb árúk — **vámmentes** — szállítását garantáljuk. Magyar- és németnyelvű tanácsadás a hétvégén is lehetséges.

GENERAL AGENTUR

MAGNUS G.M.B.H.
INTERNATIONALE REPRÉSENTANZ

MAGNUS GMBH
6000 FRANKFURT / M. 56
Im Feldchen 35
Telefon (061 01) 477 12
Telex: 4 18026 bsuf-d

■ **HIRDETÉSEK** ■

Idős Magyarok! Figyelem! Erre várunk! **Tavasza a télben** lesz annak, aki azonnal válaszol: Megalakult végre a **Délspanyol Magyar Telep**, benne saját szobája komforttal, közös ebédlője, szalonna lesz. Sokrétű szórakoztatásról állandó animator gondoskodik, egészségvédelméért állandó orvosszolgálat biztosítja majd Önnek. Részjegyzékért kérek 20—25.000 DM-t letéti kontóra. **Garancia? Ismertetőben** kérje.

Indulás idén! Átmeneti távollétem miatt levelét „**Új otthonom**“ jellegre a kiadóba kérem, de telefonon máris informálja csak munkaidőben (9—16) megbízottam a 0221 / 23 80 60 számon.

Svájcban élő, 60 éves, 167 cm magas férfi szeretne megismerkedni öszinte, házas, magyar nővel házasság céljából, 50-60 éves korig. „**Párosan szép az élet**“ jellegre választ a kiadóba kérünk.

Sokoldalú fiatal magyar szakács hosszabb időre külföldön munkát vállalna családotól. Jelenleg Franciaországban dolgozik. Felesége és egy fia van. A feleség idegenforgalomban, vendéglátóiparban jártas. Jelige: „**Minden megoldás érdekel!**“

■ **NEMZETŐR KÖNYVEK** ■ DM

Toilas Tibor: Forgószélben	30,—
Válogatott versek, 250 old. füzve	38,—
	vászonkötésben
Fehérvári István: Szovjetvilág Magyarországon 1945—1956 füzve	35,—
	keménykötésben
Szolzsenyicin: Gulag csak II. kötet.	30,—
Oroszból fordította Szenté Imre.	
Rozanich István: A másik partról (versek) füzve	12,—
Dálnoki Veress Lajos: Magyarország honvédelme a II. világháborúban (3 kötet)	80,—
Megrendelhető a könyv árának beküldésével: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88, D-8000 München 50, BRD címen.	

■ **„TÉFÉNY“ Ungarische Spezialitäten** ■

Inh.: O. Bayer

Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2

Telefon (0 89) 1 29 63 93 DM

Egri Bikavér	7,30
Alföldi Olaszrizling I.	5,70
Alföldi Kékfrankos I.	5,70
Abasári Rizling 0,7	5,95
Debrői Hárslevelű	6,80
Badaacsonyi Kéknyelű	7,20
Badaacsonyi Szürkebarát	7,30
Soproni Kékfrankos	6,80
Villányi Burgundi	7,30
Hajósi Cabernet	7,30
Boglári Olaszrizling	6,—
Boglári Kékfrankos	6,—
Boglári Cabernet-rosé	6,—
Csopaki Rizling	6,80
Zöldszilváni	7,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12,50
Vilmos körtepálinka	24,50
Császárkörte	19,50
Kecskeméti barackpálinka	27,—
Cseresznye pálinka	24,50
Szilvapálinka	17,50
Kosher Szilva pálinka 0,8	32,—
Hubertus	21,—
Beverage Bitters 0,5 lit.	17,—
Pick szalámi	kg 27,—
Csabai	kg 25,—
Gyulai	kg 23,—
Házi kolbász	kg 19,—
Kalocsai tarhonya	1/2 kg 3,60
Nagykoktatésza	1/2 kg 3,50
Paprika káposztával	0,7 lit 4,90
Hegyes erőspaprika	4,90
Hegyes csípőspaprika	4,90
Disznósajt	kg 12,50
Véres-, májashurka	kg 13,—
Gulyáskrém tubusban	1,80

— Üvegárút is szállítunk —

Budapesti kétszobás, 62 m²-es, tehermentes öröklakás áron alul eladó. Központi fekvésű, magasföldszint, telefon. Megvásárolható magyar állampolgár részére, vagy kitélepitett visszatérőnek. Bővebbet: Kuttgart 0711 / 53 51 98 telefonon az esti órákban.

35 éves — még hajadon — Svájcban élő (Bern), katolikus vallású nő, megismerkedne Nyugat-Európában élő, 30—40 év közötti magyar férfivel. Jelige: „**Talán még nem késő!**“

Kedves Barátnőm, kinek van meg anttkvár, vagy újabb kiadásban „Sárosi Bella: Legjobb Szegedi Szakácskönyv“-e és szintén tőle „Házi cukrászat“? Ajánlatokat „**Anyám főzje**“ jellegre kérem a kiadóba.

Egyedülálló, független, gyermektelen, nemdohányzó, nem iszákos, 50 éves, 130 cm magas, slank magyar, — hasonló adottságokkal rendelkező nő ismeretséget keresi. Telefonon csak hétfőigén vagyok elérhető. Tel.: (07152) 4 95 26, Botos János, Torfstr. 15, 7250 Leonberg.

Gyermekgyógyászt, nőgyógyászt, bőrgyógyászt vagy **orthopéd orvost** keresünk, aki praxist nyitna Koblenz (Nyugat-Németország)-ban. Praxishelység bérbeadása, vagy megvétele lehetséges. Német állampolgárság feltétel. Választ „**Koblenz**“ jellegre a kiadóba kérek.

■ **ART** ■

■ **DÉMÉNAGEMENTS S. A.** ■

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúrra — légiszállítással is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk!

Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk:

Trans COOP, Honvéd utca 23

7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagements S. A.

2 rte du Grand Lancy

CH - 1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László

58 rte de Vernier

CH - 1227 Carouge, GE

Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után

■ **FORDÍTÁS** ■

■ **Műszaki, tudományos és egyéb szövegek, okmányok, hitelesített fordítása magyarra/németre, kedvező áron, legrovidebb határidővel.** —
■ **Ficsor László** okl. mérnök, Rheinhausenstr. 10, D-4130 Moers 1.
Telefon (0 28 41) 3 34 72.

● **Kedvezményes áron kapható!** ●

■ **HIRDETTEM AZ IGÉT!** ■

A könyv tartalmazza Mindszenty legfontosabb körleveleit, írásait és beszédeit, amiket harcban a megszállókkal írt vagy mondott, valamint felejtetetlen körútjain a világban szeszört magyarokhoz intézett. A 60 oldalas bevezető tanulmányt Közi Horváth József írta.
— **Legszébb ajándék!** —
Ára **DM 20,—** vagy **\$ 10,—** + portó.

■ **M. SZERDAY — Metropolitan Verlag KÖNYV ÉS HANGLEMEZ** Sfr.

Brestyánszky: Kovács Margit (nagy képes album)	85,—
Harsányi Zsolt: Mathias Rex	50,—
Gulácsi Irén: Fekete völgyek	37,—
Pauler Gy.: A magyar nemzet története az Árpád-házi királyok alatt I., II.	80,—
Krudy: Pesti nőrábló	16,—
Lengyel: Kossuth Lajos öröksége	15,—
Nefzawi: Illatos kert (a szerelem kultúrája)	68,—
Németh L.: Homályból homályba I-II.	33,—
Nemeskürty: Ónfia vágta sebé	16,—
Passuth: Hétszer vágott mező	40,—
Takáts: Régi magyar nagyszonyok	21,—
Magyar szólások és közmondások	44,—
Moldova: Elhúzódó szüzesség	22,—
Szilvási: A néma	39,—
Tamási Áron összes novellái I-II.	39,—
Simon István: A magyar irodalom	16,—
Világirodalmi kisenciklopédia I-II.	93,—
— Minden Krudy, Német L., Nemeskürty, Passuth, Moldova, Szilvási könyv raktáron.	

Kérje katalógusunkat! Válaszkupon ellenében: Európában Sfr. 2,—. Tengerentúrról rep. postával Sfr. 6,— értékben. Kérjük mellékelni postai költségre.

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag
Teichweg 16, CH-4142 Münchenstein/Schw.
☎ 0 61/46 59 02, külföldről: 0041/61 46 59 02

■ **ÉLETÜNK** ■

Szerkesztőség és Kiadóhivatal

Oberföhringer Str. 40.

D-8000 München 81

Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:

a Magyar Kat. Főlelkészszög.

Főszerkesztő: P. Szőke János.

Felelős szerkesztő:

Fejős Ottó.

*

Redaktion und Herausgeber:

die Ungarische Oberseelsorge,

Oberföhringer Str. 40

8000 München 81.

Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Chefredakteur: P. János Szőke.

Verantw. Redakteur:

Ottó Fejős.

Abonnement: DM 18,— pro Jahr und

nach Übersee mit Luftpost DM 28,—.

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!
Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 18,—

vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúrra légipostával DM 28,—

Lapzárta: minden hónap 15-én.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postacsekkkontó München:

Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,

Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk“.

Druck: Danubia Druckerei GmbH,

Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: Einem Teil dieser Auflage liegt bei: Rundschreiben. — A kiadvány egy részéhez körlevél van mellékelve.

■ **ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!** ■

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkontónkra, hanem **Postacsekkkontónkra** kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge — Sonderkonto — München, **Postacsekkamt München, Konto-Nr. 606 50-803.**

■ **AGAPE KIADVÁNYOK** ■

Újvidéken (Jugoszlávia) **AGAPE** néven katolikus kiadó működik. Kiadványait mindenkinél szeretettel ajánlja. Az eddig megjelent kiadványok közül kaphatók:

Agape, folyóirat (megjelenik minden páratlan hónap végén) évi előfizetés	DM 10,—
Isten népének története (Biblia képregényben. Eddig megjelent 21 füzet) egyes füzet ára	2,20
Antal testvér (Páduai Szent Antal élete képregényben, színes, 72 old.)	4,—
Nigg-Schneiders: Assisi Szent Ferenc és világa (142 old., 72 színes képpel)	17,—
Malinski-Buják: II. János Pál (210 o., 111 fekete-fehér és 42 színes képpel)	17,—
Képes Biblia	20,—
C. B. de Gaszold: Imák a bárkából	3,10
A keresztfához megyek (Keresztutak gyűjteménye)	5,—
Harmath K.: Megváltásunk szent éve (brosúra)	1,—
I. Loidl: A fatimai látnokok (bros.)	1,—

Ezenkívül kaphatók még természetből vett motívumú levelezőlapok (és fél levelezőlap-nagyságú képek) bibliai vagy más aforizmával; katolikus zsebnaptár és falnaptár.

A kiadó címe: AGAPE, Cara Dusana 4, YU - 21000 Novi Sad, Jugoszlávia.

Az AGAPE szívesen vállal mindennemű nyomdai előkészítést vagy nyomtatást Jugoszláviában, a nyugatiakhoz képest igen méltányos áron!

■ **Kiadóhivatalunknál kapható könyvek** ■

Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944—1975). — 300 oldal, vászonkötésben DM 20,— vagy \$ 10,—

Kardinal Mindszenty: Erinnerung, 4. kiad., vász. köt., DM 40,— \$ 22,—

Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv DM 6,— \$ 4,—

Hermann Egyed: A katolikus Egyház története 1914-ig. Az egyetlen modern magyar egyháztörténet. 582 oldal. DM 32,—

Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászon kötésben DM 20,— \$ 10,—

Szamosi József: Máriacelli emlékkönyv, képes kalauz 48 képpel, ebből 32 színes DM 12,— \$ 6,—

Mindszenty József: Napi jegyzetek, 480 o., vászon k. DM 32,— \$ 15,—

Szállításnál + portóköltség.

■ **Megrendelhető:** ■

az „**ÉLETÜNK**“ kiadóhivatalánál

Oberföhringer Str. 40

D-8000 München 81 W. Germany